

09.11.2015

Kokousaika 09.11.2015 17:10 - 18:43

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Kousa, Tuuli puheenjohtaja
Pajamäki, Osku varapuheenjohtaja
Modig, Silvia
Männistö, Lasse
Raatikainen, Mika
Rantanen, Tuomas
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Urho, Ulla-Marja

Muut

Puoskari, Mari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
poissa: 165 §
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja
poistui 17:39, poissa: 160 - 165 §:t
Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja
Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
poissa: 165 §
Räty, Laura apulaiskaupunginjohtaja
Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
Sinnemäki, Anni apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Malinen, Matti talousarviopäällikkö
Malmström, Atte konserniohjauksen päällikkö
Katajamäki, Paula tiedottaja
Menna, Lauri hallintoasiantuntija
Eklund, Sirpa toimitusjohtaja (PosiVire Oy)
asiantuntija
saapui 17:17, poistui 17:31, läsnä:
159 §
Mäki, Tiina hallituksen puheenjohtaja (PosiVire
Oy)
asiantuntija

09.11.2015

	Juvonen, Hannu	saapui 17:17, poistui 17:31, läsnä: 159 § virastopäällikkö asiantuntija
	Lindén, Aki	saapui 17:50, poistui 18:12, läsnä: 160 § toimitusjohtaja (HUS) asiantuntija
	Enroth, Matti	saapui 17:50, poistui 18:12, läsnä: 160 § hallituksen puheenjohtaja (HSY) asiantuntija
	Inkinen, Raimo	saapui 18:15, poistui 18:35, läsnä: 163 § toimitusjohtaja (HSY) asiantuntija
		saapui 18:15, poistui 18:35, läsnä: 163 §
Puheenjohtaja		
	Tuuli Kousa	152 - 165 §:t
Esittelijät		
	Laura Räty	apulaiskaupunginjohtaja 152 - 157 ja 159 - 162 §:t
	Anni Sinnemäki	apulaiskaupunginjohtaja 158 ja 163 - 165 §:t
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	hallintoasiantuntija 152 - 165 §:t

09.11.2015

§	Asia
152	Kj/1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
153	Kj/2 Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
154	Kj/3 Helen Oy:n kehitysohjelmasta päättäminen
155	Kj/4 Helen Oy:n ylimääräinen yhtiökokous 18.11.2015
156	Kj/5 Helsingin Energiatunnelit Oy:n ylimääräinen yhtiökokous 18.11.2015
157	Kj/6 Tytäryhteisöraportti 3/2015
158	Ryj/1 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) syysyhtymäkokous 17.11.2015
159	Stj/1 PosiVire Oy:n ajankohtaiskatsaus
160	Stj/2 HUS:n taloussuunnitelman 2016-2018 valmistelutilanne
161	Stj/3 Ehdokkaiden nimeäminen Lilinkotisäätiön hallitukseen vuosiksi 2016-2018 sekä tilintarkastajien nimeäminen vuodeksi 2016
162	Stj/4 Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön hallituksen jäsenten nimeäminen ja tilintarkastajien nimeäminen vuodeksi 2016
163	Kaj/1 HSY:n taloussuunnitelman 2016-2018 tilannekatsaus
164	Kaj/2 Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) syysyhtymäkokous 2015
165	Kaj/3 Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle jätteenkäsittelytoimintaa harjoittavan HSY-enemmistöisen yhtiön perustamisesta

09.11.2015

Kj/1

§ 152

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Konsernijaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla konsernijaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Osku Pajamäen ja Ulla-Marja Urhon sekä varatarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Mika Raatikaisen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Laura Rätty

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.11.2015

Kj/2

§ 153

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Konsernijaosto päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Laura Rätty

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.11.2015

Kj/3

§ 154

Helen Oy:n kehitysohjelmasta päättäminen

HEL 2015-007449 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä, että

- Helen Oy:n kehitysohjelma toteutetaan erilliseen lämmöntuotantoon perustuvan hajautetun ratkaisun (kehitysohjelmavaihtoehto 3) mukaisena,

Samalla kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi

- Helen Oy:n ajankohtaiskatsauksen,
- raportin hajautetun energiantuotannon edistämisen mahdollisuuksista sekä kaupungin kiinteistöjen ja kaupunkirakenteen energiatehokkuuden tavoitteiden ja seurannan laatimisesta liitteineen sekä
- raportin Helen Oy:n Hanasaaren voimalaitosvaihtoehtojen vaikutuksista kaupunkikonsernin kannalta todeten kehitysohjelman toteuttamisen vaihtoehdon 3 mukaisena tarkoittavan sitä, että Hanasaaren nykyisen energiahuoltoalueen käyttötarkoitusta voidaan muuttaa biolämpökeskusten valmistuttua 2020-luvun alkupuolella siten, että voimalaitostoiminta alueella päättyy ja voimalaitos suljetaan.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi
Hannu Asikainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 79787
hannu.asikainen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alvno
FI02012566

09.11.2015

Kj/3

- 1 Esitys kehitysohjelman toteuttamisesta
- 2 Salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom 20 k.)
- 3 Hajautettu energiantuotanto -raportti
- 4 Hajautettu energiantuotanto -raportti_liite
- 5 Hanasaaren voimalaitosratkaisut -raportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helen Oy on kaupungin kokonaan omistama energiayhtiö, joka muodostettiin yhtiöittämällä Helsingin Energia -liikelaitos (molemmat jäljempänä Helen).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.1.2008 Helsingin kaupungin energiapolitiittiset linjaukset. Tavoitteena on, että Helsinki vähentää vuoteen 2020 mennessä energiantuotantonsa kasvihuonekaasupäästöjä 20 % vuoden 1990 tasosta ja nostaa vuoteen 2020 mennessä uusiutuvien energialähteiden osuuden 20 %:iin sähkön ja lämmön tuotannossa ja hankinnassa. Helen laati linjausten pohjalta kehitysohjelman kohti hiilineutraalia tulevaisuutta, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.12.2010. Lisäksi kaupunginvaltuusto käsitteli Helenin päivitettyä kehitysohjelmaa 18.1.2012.

Koko energia-alan ja siten myös Helenin toimintaympäristöön kohdistuu muutosvoimia, jotka ovat käynnistäneet vuosikymmeniin suurimman toimialan murroksen.

Helenin absoluuttiset tonnimääräiset hiilidioksidipäästöt (CO₂) ovat pysyneet vuodesta 1990 nykypäivään lähes samalla tasolla, vaikka energian tuotanto on kasvanut tänä aikana noin 45 %.

Kehitysohjelman toteutusvaihtoehtojen valmisteluvaiheessa Helen kartoitti lukuisia tuotantotapavaihtoehtoja CO₂-päästöjen vähentämiseksi ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi. Helenin kehitysohjelman perusvaihtoehdot ovat olleet Hanasaaren voimalaitoksen korvaavan monipolttoainevoimalaitoksen rakentaminen Vuosaaren (vaihtoehto 1) sekä puupelletin ja kivihillen seospolton toteuttaminen nykyisissä voimalaitoksissa Hanasaarella ja Salmisaarella (vaihtoehto 2).

Näkymät energiamarkkinoiden kehittymisestä ja tulevaisuudesta ovat muuttuneet voimakkaasti sen jälkeen, kun kehitysohjelman perusvaihtoehdot yli viisi vuotta sitten laadittiin. Tästä syystä Helen valmisteli kolmannen, suurelta osin biomassan käytön lisäämiseen pohjautuvan, vaihtoehdon, jonka arvioidaan soveltuvan paremmin voimakkaassa murroksessa olevaan energiamarkkinaan. Vaihtoehto 3 on erilliseen lämmöntuotantoon perustuva hajautettu ratkaisu, jossa Hanasaaren voimalaitos korvataan biolämpökeskuksilla ja mahdollisesti muulla uusiutuvalla tuotannolla.

Helenin hallitus on arvioinut kehitysohjelman eri toteutusvaihtoehtoja niiden suorien talousvaikutusten, ympäristövaikutusten, vaihtoehtojen sisältämien riskien sekä toteutettavuuden kannalta. Hallitus on myös arvioinut energiamarkkinoiden tulevaa kehitystä ja tulevaisuuteen liittyviä riskejä. Yhtiö on arvioinut toimintaan vaikuttavia tekijöitä ja tuonut esiin kaupunginvaltuuston edellyttämät, perusteellisesti selvitetty vaihtoehdot.

Toteutuessaan vaihtoehdot 1, 2 ja 3 kasvattaisivat Helenin liiketoiminnan muuttuvia ja kiinteitä kustannuksia huomattavasti, mikä ilman liikevaihdon kasvua näkyy yhtiön kannattavuuden heikkenemisenä. Vaihtoehto 3 rasittaa yhtiön taloutta vähiten pääasiassa pienempien käyttö- ja kunnossapitokustannusten ansiosta, joten se on Helenin talouden kannalta selvästi paras vaihtoehto.

Helenin hallitus katsoo, että kohti hiilidioksidineutraalia tuotantoa kannattaisi edetä vaiheittain toteutettavilla hankkeilla siten, että yhtiön kannattavuus turvataan ja toteutettavat investoinnit muodostavat kehityspolun, jossa markkinoiden ja teknologioiden kehitys voidaan ottaa huomioon ja hyödyntää päätöksiä tehtäessä.

Mikäli kaupunki yhtiön omistajana päättää ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tai maankäytöllisistä syistä toteuttaa jonkin tarkastelluista vaihtoehdoista, Helenin hallitus pitää parhaana ratkaisuna vaihtoehtoa 3, koska se rasittaisi yhtiön taloutta vähiten. Vaihtoehto 3 tulisi hallituksen näkemyksen mukaan toteuttaa vaiheittain, markkinatilanne huomioon ottaen ja riskit minimoiden.

Kaupunginjohtaja päätti 1.4.2015 § 21 johtajistokäsittelyssä asettaa työryhmän hajautetun energiantuotannon edistämiseksi sekä kaupungin kiinteistöjen ja kaupunkirakenteen energiatehokkuuden seurannan tavoitteiden laatimiseksi. Työryhmä on laatinut raportin, joka on liitteenä 3. Työryhmän teettämän selvityksen mukainen energiatehokkuuden potentiaali ja hajautetun uusiutuvan energiantuotannon teknistaloudellinen potentiaali tukevat Helenin

09.11.2015

Kj/3

kehitysohjelman erilliseen lämmöntuotantoon perustuvan hajautetun ratkaisun (kehitysohjelmavaihtoehto 3) toteuttamista.

Lisäksi Helenin Hanasaaren voimalaitosvaihtoehtojen vaikutuksien tarkastelua varten koottiin työryhmä, joka on laatinut raportin voimalaitosratkaisua koskevaa päätöksentekoa varten. Työryhmän mukaan kehitysohjelmavaihtoehto 3 on kaupunkirakenteen, Kruunusillat-hankkeen, ympäristövaikutusten, riskien, kaupungin kokonaistalouden ja imagon kannalta paras ratkaisu, kun lähtökohtana ovat kaupunginvaltuuston aiemmin tekemät, Helenin kehitysohjelman tavoitteisiin ja Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmisteluun liittyvät päätökset.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helen on kaupungin kokonaan omistama energiayhtiö, jonka toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito-, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia-alan liiketoiminta. Yhtiö muodostaa tytäryhteisöjensä (Helen Sähköverkko Oy, Helsingin Energiatunnelit Oy, Oy Mankala Oy, Suomen Energia-Urakointi Oy) kanssa Helen-konsernin.

Nykyinen Helenin lämmön ja sähkön tuotantokapasiteetti vastaa kysyntää eikä näköpiirissä ole investointitarpeita kapasiteetin kasvattamiseksi Helsingissä. Toiminnan jatkamisen edellyttämät investointitarpeet liittyvät ilmanlaatuun vaikuttavien päästöjen (rikkidioksidi, typenoksidit, hiukkaset) vähentämistarpeisiin, jotka johtuvat teollisuuspäästöjen direktiivin (IED) voimaantulosta.

Kaupungin asettamat tavoitteet Helenin energiantuotannolle

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.1.2008 Helsingin kaupungin energiapolitiittiset linjaukset. Tavoitteena on, että Helsinki vähentää vuoteen 2020 mennessä energiantuotantonsa kasvihuonekaasupäästöjä 20 % vuoden 1990 tasosta ja nostaa vuoteen 2020 mennessä uusiutuvien energialähteiden osuuden 20 %:iin sähkön ja lämmön tuotannossa ja hankinnassa.

Linjausten pohjalta Helen laati kehitysohjelman kohti hiilineutraalia tulevaisuutta. Ohjelma perustuu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen 2020-luvun alkupuolelle mennessä ja luo etenemispolun kohti hiilineutraalia tulevaisuutta viimeistään vuonna 2050. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helenin kehitysohjelman 8.12.2010.

09.11.2015

Kj/3

Helen toi päivitetyn kehitysohjelman kaupungin päätöksentekoon syksyllä 2011, minkä perusteella kaupunginvaltuusto 18.1.2012 päätti:

- vahvistaa edelleen lähtökohdaksi, että Helsingin kaupungin energiapoliittisena tavoitteena on, että Helsingin Energian sähkön ja lämmön tuotannossa ja hankinnassa uusiutuvien energialähteiden osuus on vuoteen 2020 mennessä vähintään 20 % ja että sähkön ja lämmön tuotannossa Helsingin Energia vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 20 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta.
- kehottaa Helsingin Energiaa käynnistämään välittömästi monipolttoainevoimalaitoksen ja siihen liittyvän energiatunnelin investointipäätösvalmiuteen tähtäävät toimenpiteet lähtökohtana, että Hanasaaren B-voimalaitos tulee olla käytössä siihen saakka, kunnes korvaava Vuosaaren uusi tuotantolaitos on käyttöönotettu.
- hyväksyä, että Vuosaaren monipolttoainevoimalaitoksen käyttöönoton jälkeen Hanasaaren nykyisen energiahuoltoalueen käyttötarkoitusta muutetaan siten, että voimalaitostoiminta alueella päättyy.
- kumota 13.12.2006 § 319 kohdalla tekemänsä Hanasaaren A-voimalaitoksen purkamista ja avokivihiihivarastoa korvaavan kivihiihilogistiikan toteuttamista koskevan päätöksen hyväksyä, että nykyinen kivihiihen avovarasto säilytetään toiminnassa sen ajan kun Hanasaaren B-voimalaitos on tuotantokäytössä.
- kehottaa kaupunginhallitusta tuomaan vuonna 2015 valtuuston päätettäväksi esityksen Helsingin Energian kehitysohjelman jatkon päivittämisestä niin, että valtuusto voi tuolloin päättää viimeisimmän tiedon perusteella mm. Salmisaaren ja Hanasaaren nykyisiä voimalaitoksia koskevasta laajemmasta biopolttoaineratkaisusta sekä Vuosaaren monipolttoainevoimalaitosta koskevasta hankesuunnitelmasta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 26.1.2015, § 4 tehdä yhtiökokousta pitämättä Helenin osakkeenomistajan päätöksen, jolla yhtiön hallitukselle annetaan toimiohjeena kehoitus valmistella kaupungin talousarviossa asetetun sitovan tavoitteen mukaisesti Helsingin Energian kehitysohjelman jatko siten, että se voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa vuoden 2015 aikana.

Toimintaympäristön muutokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

Koko energia-alan ja siten myös Helenin toimintaympäristöön kohdistuu muutosvoimia, jotka ovat käynnistäneet vuosikymmeniin suurimman toimialan murroksen. Uusien teknologioiden kehitys, ilmastonmuutoksen hillintätoimet, suhtautuminen ydinvoimaan, polttoaineiden hintojen muutokset sekä asiakkaiden arvojen ja käyttäytymisen muutokset vaikuttavat voimakkaasti toiminnan vakauteen ja ennustettavuuteen. Lisäksi epävarmuus sekä kotimaisen että EU-tasoisien päätöksenteon ja ohjauseinojen jatkuvuudesta on kasvanut.

Kaupungin päätöksentekokäsittelyyn tuotava Helenin kehitysohjelma pohjautuu suurelta osin biomassan käytön lisäämiseen. Kotimaiset biomassavarat ovat rajalliset ja niiden kysyntä on kasvussa sekä energiantuotannossa että jalostuskäytössä, joten merkittävä osa biopolttoaineesta arvioidaan tuotavan ulkomailta jo vuoden 2020 päästövähennystavoitteita täytettäessä. Kivihiiltä käytetään Suomessa pääosin rannikolla sijaitsevilla laitoksilla, jotka sijaitsevat epädullisesti kotimaisiin biomassavaroihin nähden. Hiilen käytön nopea lopettaminen johtaisi biomassan kysynnän entistä suurempaan kasvuun ja entisestään lisääntyvään biomassan tuontiin ulkomailta, mikä ei paranna energiaomavaraisuutta eikä kauppatasetta.

Hiilidioksidipäästöjen osalta Euroopan päästöjen taso on määritetty päästökauppajärjestelmässä, joka kattaa suurten teollisuus- ja energiantuotantolaitosten hiilidioksidipäästöt. Tällöin paikallisesti toteutetut päästövähennystoimet vapauttavat päästöoikeuksia käytettäväksi muualla EU:n alueella. Helenin tuotanto kuuluu päästökaupan piiriin.

Kehitysohjelman toteutusvaihtoehdot

Helenin absoluuttiset tonnimääräiset hiilidioksidipäästöt (CO₂) ovat pysyneet vuodesta 1990 (3,4 miljoonaa tonnia) nykypäivään lähes samalla tasolla, vaikka energian tuotanto on kasvanut tänä aikana noin 45 %. Helenille asetetun 20 %:n päästövähennystavoitteen mukainen päästötaso 2020-luvulla on 2,7 miljoonaa tonnia eli saavutettava päästövähennys nykytilanteeseen verrattuna on noin 0,7 miljoonaa tonnia.

Kehitysohjelman toteutusvaihtoehtojen valmisteluvaiheessa Helen kartoitti lukuisia tuotantotapavaihtoehtoja CO₂-päästöjen vähentämiseksi ja uusiutuvan energian osuuden lisäämiseksi. Teknistaloudellisista syistä ja asetettujen reunaehtojen perusteella päädyttiin kahteen jatkoehdittyyn päävaihtoehtoon, joilla kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet energiantuotannolle voidaan

09.11.2015

Kj/3

toteuttaa muutaman vuoden aikatauluviivästyä lukuun ottamatta täysimääräisesti.

Vaihtoehto 1: Vuosaaren rakennetaan monipolttoainevoimalaitos, joka korvaa Hanasaaren voimalaitoksen.

Vaihtoehto 2: Toteutetaan puupelletin ja kivihiilen seospoltto nykyisissä voimalaitoksissa Hanasaassa ja Salmisaassa.

Näkymät energiamarkkinoiden kehittymisestä ja tulevaisuudesta ovat muuttuneet voimakkaasti sen jälkeen, kun kehitysohjelman perusvaihtoehdot yli viisi vuotta sitten laadittiin. Tästä syystä Helen valmisteli kolmannen vaihtoehdon, jonka arvioidaan soveltuvan paremmin voimakkaassa murroksessa olevaan energiamarkkinaan.

Helenin hallituksen esitykseen sisältyvässä taloudellisissa tarkasteluissa vaihtoehtoja 1, 2 ja 3 verrataan nykytilaan eli vaihtoehtoon 0, jossa toteutetaan vain toiminnan jatkamisen edellyttämät investoinnit (155 M€), ja jossa Helenille asetettuja kehitysohjelman ilmastotavoitteita ei saavuteta (hiilidioksidipäästöt pysyvät vaihtoehto 0:ssa arvion mukaan nykyisellä tasolla 2020-luvulla). Vaihtoehto 0 on määritetty vertailuvaihtoehdoksi kehitysohjelman ympäristövaikutusten arviointiprosessissa.

Kehitysohjelmavaihtoehto 1: Monipolttoainevoimalaitos Vuosaareen, korvaa Hanasaaren voimalaitoksen

Vaihtoehdossa 1 Vuosaareen rakennetaan uusi monipolttoainevoimalaitos Vuosaari C, joka tuottaa yhteistuotannolla kaukolämpöä ja sähköä. Voimalaitoksen kaukolämpöteho on 350 MW ja sähköteho 200 MW. Pääpolttoaineet ovat metsähake ja kivihiili, mutta myös muut biopolttoaineet käyvät. Voimalaitos valmistuu arvion mukaan vuonna 2022, mikäli päätös toteuttamisesta tehdään vuonna 2015.

Laitoskoko on määritetty optimaaliseksi Helenin koko tuotantorakenne huomioiden, vaikka lähtökohtana olikin Hanasaaren laitoksen korvaaminen. Mitoituksessa on huomioitu kaukolämmöntarpeen kehittyminen, yhteistuotantokapasiteetin tarve ja vaihtoehtoisten tuotantotapojen kustannukset.

Biopolttoaineita pyritään hankkimaan mahdollisimman paljon kotimaasta, mutta merkittävä osa biopolttoaineista joudutaan todennäköisesti tuomaan ulkomailta. Polttoaineina voidaan käyttää metsähaketta, kivihiiltä, pellettiä ja rajoitetusti peltobiomassoja. Myös biohiilen käyttö on mahdollista. Biomassaa ja hiiltä voidaan käyttää millä seossuhteella tahansa. Hiilen täysi käyttömahdollisuus on

09.11.2015

Kj/3

välttämätöntä biomassan huonon varastoitavuuden ja energian toimitusvarmuuden turvaamiseksi. Biomassan täysi käyttömahdollisuus on perusteltua hyväksyttävyyden, joustavuuden ja tulevaisuuden mahdollisten kiristyvien tavoitteiden takia. Polttoaineita voidaan tuoda laitokselle laivoilla, kuorma-autoilla ja junakuljetuksilla. Biopolttoaineiden varastokapasiteetin riittävyyden on arvioitu olevan noin 14 vuorokautta ja kivihiilen 2–3 kuukautta.

Hankkeella toteutetaan kehitysohjelman päästövähennys- ja uusiutuvan energian lisäämistavoitteet, kun biopolttoaineiden osuus voimalaitoksella on noin 60 %. Mikäli laitos käyttää 100 %:n osuudella biopolttoainetta, saavutetaan Helenin energianhankinnassa arviolta 32 %:n uusiutuvan energian osuus ja 35 %:n hiilidioksidipäästövähennys. Saavutettava päästövähennys on 0,7–1,2 miljoonaa tonnia.

Vaihtoehdon toteuttaminen edellyttää lämmönsiirtotunnelin rakentamista Vuosaaresta Hanasaareen. Sähköverkon siirtokapasiteetti ei mahdollista voimalaitoksen liittymistä Helsingin 110 kV alueverkkoon vaan se joudutaan liittämään Fingrid Oyj:n kantaverkkoon Länsisalmessa. Maankäytöllisistä syistä liittymisjohto jouduttaneen rakentamaan kaapeliyhteytenä, mikä edellyttää noin 5 km pituisen tunnelin rakentamisen Vuosaaresta Länsisalmeen.

Vuosaari C korvaisi Hanasaaren voimalaitoksen, jonka toiminta lakkaisi vapauttaen valtaosan Hanasaaren alueesta muuhun kaupunkitilakäyttöön. Kruunuvuoren sillan osuus Sompasaaren ja Kruununhaan välillä (Kruununhaka – Nihti-silta) voidaan toteuttaa siinä vaiheessa, kun polttoaineiden laivakuljetukset Hanasaareen lakkaavat Vuosaari C:n käyttöönoton jälkeen arviolta keväällä 2023.

Vaihtoehdon ympäristövaikutuksia on arvioitu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Arvioinnin loppupäätelmä (yhteysviranomaisen lausunto YVA-selostuksesta ja Natura-arvioinnista) on, että ”vaihtoehto on ympäristöllisesti toteuttamiskelpoinen, mutta edellyttää lieventämiskeinojen tarkempaa suunnittelua ja käyttöönottoa. Merkittävimmät lieventämistoimet liittyvät rakentamisen ja laitoksen toiminnan aikaiseen meluun sekä sataman ruoppaukseen yhteydessä sedimentin leviämisen estämiseen.”

Kehitysohjelmavaihtoehto 2: Puupelletin ja kivihiilen seospoltto Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksilla

Vaihtoehdossa 2 Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksissa korvataan kivihiiltä puupelleteillä siten, että pelletin osuus on 0–50 % polttoainetehosta. Hiiltä voidaan käyttää 0–100 %. Lopullinen varmuus seososuudesta saadaan vasta toiminnan alkaessa. Polttoaineksi soveltuu tavallinen puupelletti tai puusta jalostettu biohiili.

Voimalaitosten pääkomponentit säilyvät ennallaan. Pelletin laajamittainen seospoltto alkaa 2020-luvun alkupuolella.

Hiilen korvaamiseksi biomassalla nykyisissä hiilikattiloissa tutkittiin useita vaihtoehtoja. Toteutuskonseptiksi valittiin kuitenkin pelletin seospoltto, koska alhaisen energiatihyden omaavan hakkeen logistiikka, käsittely ja varastointi kaupunkiympäristössä todettiin mahdottomaksi. Pelletin seospoltto hiilipölykattiloissa on maailmalla toteutettuihin referensseihin perustuen toteuttamiskelpoinen ratkaisu, tekninen toteutus ja saavutettava biopolttoaineosuus ovat kuitenkin tapauskohtaisia.

Hanasaaren polttoaineet tuodaan pääasiassa vesiteitse, mutta osin myös autokuljetuksina. Talviaikana Hanasaaren tulee vesitse polttoainealuksia keskimäärin kolme viikossa sekä pellettirekkoja arkipäivisin keskimäärin yksi tunnissa. Salmisaaren kivihiili tuodaan edelleen laivoilla, mutta puupelletin tuonti laivoilla vaatisi suuret varastot, joille ei ole tilaa. Tästä syystä Salmisaaren pelletit joudutaan tuomaan autokuljetuksina. Talviaikana Salmisaaren tulee pellettirekkoja arkipäivisin keskimäärin kolme tunnissa.

Vaihtoehdon toteuttaminen edellyttää investointeja voimalaitosten polttotekniikkaan ja Hanasaaren typenoksidipäästöjä vähentävään katalyyttiin ja uuteen rikinpoistolaitokseen. Muutoin voimalaitosprosesseihin ei tehdä suuria muutoksia. Laitosten teho säilyy entisellään hyötysuhteen laskiessa hieman. Hyötysuhteen muutos on otettu huomioon taloustarkasteluissa.

Hankkeen reunaehdoksi on määritetty Hanasaaren kivihiilen avovaraston kattaminen. Lisäksi toteuttaminen edellyttää pellettien vastaanotto-, varastointi- ja käsittelylaitteistojen rakentamista. Vaihtoehdon kustannuksiksi on laskettu mukaan myös Hanasaaren voimalaitokseen tarvittavat ympäristöperusteiset investoinnit ja modernisointi-investoinnit 2040-luvulle saakka.

Hanasaaren alue säilyy toistaiseksi voimalaitoskäytössä nykyisessä laajuudessa. Koska voimalaitoksen toiminta edellyttää polttoaineiden laivakuljetuksia, Kruunuvuoren sillan viimeisen osuuden toteuttaminen Sompasaaresta Kruununhakaan (Kruununhaka – Nihti-silta) on jyrkässä ristiriidassa voimalaitostoiminnan kanssa. Siltayhteys Kruunuvuoresta Sompasaareen voidaan kuitenkin toteuttaa suunnitelmien mukaisesti.

Hankkeella saavutetaan kehitysohjelman päästövähennys- ja uusiutuvan energian lisäämistavoitteet, kun pelletin osuus Hanasaareissa ja Salmisaareissa on noin 35 %. Mikäli laitokset käyttävät mitoituksen mukaista 50 %:n biopolttoaineosuutta,

09.11.2015

Kj/3

saavutetaan Helenin energiantuotannossa arviolta 32 %:n uusiutuvan energian osuus ja 35 %:n hiilidioksidipäästövähennys. Saavutettava päästövähennys on 0,7–1,2 miljoonaa tonnia.

Vaihtoehdon ympäristövaikutuksia on arvioitu ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa. Arvioinnin loppupäätelmä (yhteysviranomaisen lausunto YVA-selostuksesta ja Natura-arvioinnista) on, että ”vaihtoehto on ympäristöllisesti toteuttamiskelpoinen, mutta edellyttää lieventämiskeinojen tarkempaa suunnittelua ja käyttöönottoa. Merkittävimmät lieventämistoimet liittyvät voimalaitostoiminnan aiheuttamaan meluun. Merkittävimmät melulähteet liittyvät polttoaineiden kuljetuksiin, vastaanottoon ja käsittelyyn voimalaitosalueella.”

Kehitysohjelmavaihtoehto 3: Erilliseen lämmöntuotantoon perustuva hajautettu ratkaisu

Vaihtoehdossa 3 toteutetaan tarvittavat investoinnit joustavampina hajautettuina ratkaisuna korvaamalla poistuvaa yhteistuotantokapasiteettia lämmön erillistuotannolla.

Hanasaari B:n lämmöntuotantoa korvataan rakentamalla yksi tai useampi uusi biolämpökeskus. Lisäksi korvataan nykyisten lämpökeskusten polttoaineita biopolttoaineilla. Toteutus tapahtuu vaiheittain pienempinä hankkeina, jolloin investointien mitoitus voidaan tehdä joustavammin muuttuvan lämmöntarpeen mukaan.

Ensimmäisenä vaiheena toteutetaan Salmisaaren öljylämpökeskuksen korvaaminen uudella pellettilämpökeskuksella, joka voidaan ottaa käyttöön jo vuonna 2017.

Toisessa vaiheessa rakennetaan kaukolämmön toimitusvarmuus huomioon ottaen riittävästi korvaavaa kaukolämmöntuotantokapasiteettia, ennen kuin Hanasaari B:n käytöstä voidaan luopua. Tämä toteutetaan rakentamalla uusi biolämpökeskus Vuosaaren ja mahdollisesti toinen uusi biolämpökeskus muulle laitospaikalle.

Vaihtoehto 3 jättää muita vaihtoehtoja paremmin tilaa myös energiatehokkuuden lisäämiselle sekä uusille lämmöntuotantoratkaisuille (esim. lämpöpumput, aurinkolämpö ja geoterminen lämpö), joita toteutetaan vaiheittain niiden toteuttamisedellytysten täytyessä. Näitä ratkaisuja voivat olla toteuttamassa sekä Helen että muut toimijat, mm. kiinteistöjen omistajat.

Kehitysohjelman päästövähennys- ja uusiutuvan energian lisäämistavoitteet saavutetaan vaihtoehdolla 3. Saavutettava päästövähennemä riippuu siitä, millaisina vaihtoehdon hankkeet toteutetaan. Laskennan pohjana olevalla toteutuksella päästövähennemä on noin miljoona tonnia.

Kolmas vaihtoehto on osittain kaupunginvaltuuston energiapoliittisten linjausten vastainen, koska siinä korvataan yhteistuotantoa kaukolämmön erillistuotannolla. Tulevaisuuden energiamarkkinanäkymässä Helen pitää vaihtoehtoa kuitenkin toteuttamiskelpoisena, koska sähkön tukkumarkkinahinnan arvioidaan pysyvän pitkään niin matalana, että uusinvestointi sähkön ja lämmön yhteistuotantoon ei kannata. Lisäksi Helenille jää edelleen paljon yhteistuotantokapasiteettia, jolloin yhteistuotannon määrän lasku jää suhteellisen vähäiseksi. Hanasaaresta poistuvaa sähköntuotantoa korvaantuu osin muiden Helenin yhteistuotantovoimalaitosten lisääntyneellä käytöllä. Vaihtoehto 3 alentaa Helenin kokonaissähköntuotantoa noin 5 %.

Vuosaaren biolämpökeskus mitoitetaan siten, että tarvittavat lämmönsiirtoyhteydet voidaan toteuttaa nykyisen tunneliverkoston lämmönsiirtokapasiteettia lisäämällä ja Vuosaaresta Herttoniemen suuntaan rakennettavan kaukolämpöverkoston avulla. Uutta energiätunnelia ei toteuteta, mutta sille jätetään varaus mahdollisia tulevia tarpeita varten. Biolämpökeskus sijoitetaan Vuosaaren tontille siten, että säilytetään mahdollisuus rakentaa alueelle tulevaisuudessa yhteistuotantovoimalaitos

Biolämpökeskusten polttoaineina käytetään pellettiä ja/tai haketta. Myös biohiilen käyttö on mahdollista. Polttoaineita voidaan tuoda Vuosaaren laitokselle laivoilla ja autoilla, muille laitoksille autokuljetuksina. Hakkeen varapolttoaine on huoltovarmuussyistä johtuen kivihiili, mutta normaalioloissa hakelämpökeskuksen ei tarvitse käyttää lainkaan hiiltä.

Hanasaaren voimalaitoksen toiminta on mahdollista lopettaa vapauttaen valtaosa voimalaitosalueesta muuhun käyttöön. Myös siltayhteys Sompasaaren ja Kruununhaan välillä (Kruununhaka – Nihtisilta) olisi näin mahdollista toteuttaa biolämpökeskusten käyttöönoton jälkeen 2020-luvun alkupuolella.

Kolmannen vaihtoehdon ympäristövaikutuksia ei ole arvioitu samalla tavalla yhtenä kokonaisuutena kuin vaihtoehtoja 1 ja 2. Kolmas vaihtoehto pohjautuu kuitenkin Vuosaaren toteutettavaan biolämpökeskukseen, joka on verrattavissa vaihtoehdon 1 Vuosaari C -voimalan toteutukseen kuitenkin siten, että toteutus on selvästi

09.11.2015

Kj/3

suppeampi ja siten ympäristövaikutukset pienemmät. Uutta ympäristövaikutusten arviointia ei tarvita, koska hanke voidaan aina toteuttaa suunniteltua pienempänä ja suppeamana. Vuosaari C -voimalan ympäristövaikutusten arvioinnin loppupäätelmä on: ”Vaihtoehto on ympäristöllisesti toteuttamiskelpoinen, mutta edellyttää lieventämiskeinojen tarkempaa suunnittelua ja käyttöönottoa.”

Tämän hetken näkemyksen mukaan luvitus ja kaavoitus eivät aiheuta riskiä Vuosaaren laitoksen toteutettavuudelle. Hankkeen toteutuksen aikatauluun sisältyy mahdollisiin valituksiin liittyvä riski. Valitusperusteita on kuitenkin suunnittelun aikana pyritty mahdollisuuksien mukaan minimoimaan. Valitusajat on otettu huomioon aikataulua laadittaessa. Salmisaaren pellettilämpökeskus on luvituksen osalta toteutettavissa suunnitellussa aikataulussa.

Vaihtoehtojen taloudellinen vertailu ja vaikutukset Helenin tuloskehitykseen ja rahoitukseen

Eri kehitysohjelmavaihtoehtojen taloudellisia tarkasteluja varten on mallinnettu koko Helenin energiantuotanto eli otettu huomioon kaikkien voima- ja lämpölaitosten tuotanto siten, että tuotettu lämpömäärä on sama eri vaihtoehdoissa. Ennuste pohjautuu maltillisen kasvun skenaarioon, jossa lämpöenergian myynti taittuu laskuun vuoden 2030 tienoilla, vaikka kaukolämpöön liitetty rakennuskanta ja liittymisteho jatkavat lievää kasvuaan.

Vertailun vuoksi taloudellisissa mallinnoissa on tarkasteltu myös YVA:n edellyttämää nykytilaa (vaihtoehto 0), jossa toteutetaan vain toiminnan jatkamisen edellyttämät investoinnit, ja jossa Helenille asetettuja kehitysohjelman ilmastotavoitteita ei saavuteta. Investointikustannuksiksi vaihtoehdossa 0 on otettu mukaan Hanasaaren toteutettavat välttämättömät ympäristöinvestoinnit, laitoksen modernisointi sekä avohiilivaraston kattaminen.

Tarkastelluissa kehitysohjelmavaihtoehdoissa toteutuvat investoinnit ovat arviolta seuraavat:

- kehitysohjelmavaihtoehto 1: 960 miljoonaa euroa,
- kehitysohjelmavaihtoehto 2: 300 miljoonaa euroa,
- kehitysohjelmavaihtoehto 3: 360 miljoonaa euroa,
- kehitysohjelmavaihtoehto 0: 155 miljoonaa euroa.

Kehitysohjelman toteuttamiseen liittyvien investointien lisäksi Helenillä on muita investointeja, jotka ovat riippumattomia valittavasta vaihtoehdosta.

09.11.2015

Kj/3

Kehitysohjelmavaihtoehtojen nettonykyarvo on laskettu vertaamalla vaihtoehtojen vuotuisia kassavirtoja vaihtoehtoon 0:aan. Nettonykyarvo kuvaa tässä tarkastelussa näin ollen sitä, miten paljon vaihtoehtoon toteuttaminen lisää Helenin menoja verrattuna tilanteeseen, jossa jatketaan nykyisillä tuotantoratkaisuilla.

Kehitysohjelmavaihtoehtojen nettonykyarvot ovat arviolta seuraavat:

- kehitysohjelmavaihtoehto 1: -890 miljoonaa euroa,
- kehitysohjelmavaihtoehto 2: -690 miljoonaa euroa,
- kehitysohjelmavaihtoehto 3: -490 miljoonaa euroa.

Kehitysohjelman vaihtoehtojen nettonykyarvot (vaihtoehtoihin liittyvät tulot vähennettyinä menoilla 25 vuoden tarkastelujaksolla) ovat negatiiviset eli nykytilaan verrattuna kaikkien vaihtoehtojen toteuttaminen on taloudellisesti kannattamatonta. Kehitysohjelman toteuttaminen vaihtoehtojen 1, 2 tai 3 mukaisesti rasittaa merkittävästi Helenin taloutta verrattuna vaihtoehtoon 0:aan.

Nykyarvoja laskettaessa ei ole huomioitu mahdollisia tukijärjestelmiä liittyen esimerkiksi biopolttoaineisiin, koska nykyiset tukijärjestelmät eivät ole enää voimassa kehitysohjelman laitosten valmistuessa.

Koska laskenta-aika on 25 vuotta, laskentaan sisältyy paljon epävarmuuksia. Vaihtoehtojen väliset erot ovat kuitenkin perusvaihtoehdossa niin suuret, etteivät tehdyt herkkyystarkastelut vaikuta vaihtoehtojen väliseen kannattavuusjärjestykseen. Kehitysohjelmavaihtoehtojen välinen kannattavuusjärjestys säilyy kaikissa herkkyystarkasteluissa samana: vaihtoehto 3:n nettonykyarvo on korkein ja vaihtoehto 1:n alhaisin.

Koska kehitysohjelman toteuttamisen kustannuksista vain hyvin rajallinen osa siirtyy kaukolämmön hintaan, on vaihtoehtoja vertailtaessa oletettu kaukolämmön myyntihintojen olevan kaikissa vaihtoehdoissa sama. Myös kaukolämmön myyntimäärä on kaikissa vaihtoehdoissa sama, koska se määräytyy kysynnän perusteella. Näin ollen kaukolämmön liikevaihto on kaikissa vaihtoehdoissa sama.

Sähkön myyntimäärät vaihtoehdoissa 1 ja 2 eivät poikkea merkittävästi vaihtoehtoon 0:n sähkönmyynnistä. Vaihtoehdossa 3 yhteistuotantoa korvataan pelkällä lämmöntuotannolla, jolloin sähkönmyynnin liikevaihto pienenee noin 5 % muihin vaihtoehtoihin verrattuna.

Toteutuessaan vaihtoehdot 1, 2 ja 3 kasvattaisivat Helenin liiketoiminnan muuttuvia ja kiinteitä kustannuksia huomattavasti, mikä ilman liikevaihdon kasvua näkyy suoraan kannattavuuden

09.11.2015

Kj/3

heikkenemisenä. Erityisesti vaihtoehto 1:n toteuttaminen veisi tuloksen tappiolliseksi pitkäksi aikaa eteenpäin heikentäen merkittävästi muun muassa Helenin mahdollisuuksia investoida uusiin energiaratkaisuihin.

Verrattaessa vaihtoehtojen keskinäistä järjestystä Helenin talouden kannalta vaihtoehto 3 on selvästi paras. Se rasittaa yhtiön taloutta vähiten pääasiassa pienempien käyttö- ja kunnossapitokustannusten ansiosta. Vaihtoehdon 2 kannattamattomuutta lisää kalliimpi polttoaine ja polttoainejärjestelmät. Vaihtoehto 1 on talouden kannalta huonoin, koska kannattamattoman investoinnin rahoituskulut kasvavat kohtuuttoman suuriksi.

Kehitysohjelman toteuttamiseen varauduttiin Helenin yhtiöittämisen yhteydessä investoinneiltaan raskaimman vaihtoehto 1:n mukaisesti. Nykyisillä hintaennusteilla yhtiöittämisen yhteydessä oletettu voitonjako ei kuitenkaan voi toteutua vaihtoehdoissa 1 eikä 2, koska liiketoiminnan tulos ei mahdollista osingonmaksua.

Uuden vieraan pääoman tarve on vaihtoehdoissa 1, 2 ja 3 useita satoja miljoonia euroja. Arvion mukaan vaihtoehto 3:n rahoitus voitaisiin toteuttaa rahalaitoslainoin. Vaihtoehto 2:n ja erityisesti vaihtoehto 1:n pääoman tarve on niin suuri, että se edellyttäisi laajempaa rahoituspohjaa. Vieraan pääoman hinta on sitä suurempi, mitä huonompaan yhtiön kannattavuuskehitykseen valittu vaihtoehto johtaa.

Riskitarkastelu

Toteutusvaiheen projektiriskien (kustannukset, aikataulu, laatu jne.) lisäksi kaikkiin vaihtoehtoihin liittyy riskejä, jotka voivat aiheuttaa taloudellisia menetyksiä tai kaupungin asettamien ilmastotavoitteiden toteutumisen viivästymisen. Näistä merkittävimpiä ovat muun muassa:

- vaihtoehdossa 1 Vuosaari C -voimalan korkea investointikustannus aiheuttaa merkittävän taloudellisen riskin,
- vaihtoehdossa 2 Hanasaaren asuin ympäristön ja liikennetarkeisujen kehittyminen heikentää edellytyksiä jatkaa voimalaitostoimintaa Hanasaarella,
- vaihtoehdossa 3 ei ole yhtä suurta yksittäistä riskiä kuin vaihtoehdoissa 1 ja 2. Energiantuotannon keskittymistä Vuosaaren alueelle rajallisten siirtoyhteyksien taakse voidaan pitää riskinä.

Helenin hallituksen esitys kehitysohjelmasta

Helenin hallitus käsitteli kehitysohjelmaa koko alkuvuoden 2015 ja päätti 17.6.2015 esittää kaupungille näkemyksensä vaihtoehtoista

investoinneista, joilla saavutettaisiin kaupungin asettamat päästötavoitteet. Helenin hallituksen esitys on liitteenä 1.

Helenin hallitus on arvioinut kehitysohjelman eri toteutusvaihtoehtoja niiden suorien talousvaikutusten, ympäristövaikutusten, vaihtoehtojen sisältämien riskien sekä toteutettavuuden kannalta. Hallitus on myös arvioinut energiamarkkinoiden tulevaa kehitystä ja tulevaisuuteen liittyviä riskejä. Yhtiö on arvioinut toimintaan vaikuttavia tekijöitä ja tuonut esiin kaupunginvaltuuston edellyttämät, perusteellisesti selvitetty vaihtoehdot.

Hallituksen esityksessä on tuotu esiin myös vaihtoehto, joka mahdollistaa uusien energiaratkaisujen kehityksen ja käyttöönoton. Koska toimintaympäristön ja energiamarkkinan kehitykseen liittyy suuria epävarmuuksia ja näkymä tulevaisuuteen on epäselvä, on hallituksen näkemyksen mukaan tässä vaiheessa perusteltua välttää suuria kertainvestointeja.

Helenin hallitus katsoo, että kohti hiilidioksidineutraalia tuotantoa kannattaisi edetä vaiheittain toteutettavilla hankkeilla siten, että yhtiön kannattavuus turvataan ja toteutettavat investoinnit muodostavat kehityspolun, jossa markkinoiden ja teknologioiden kehitys voidaan ottaa huomioon ja hyödyntää päätöksiä tehtäessä.

Kaikki kolme vaihtoehtoa ovat Helenin kannalta taloudellisesti kannattamattomia, minkä vuoksi puhtaasti liiketaloudellisista syistä Helenin hallitus ei esitä minkään vaihtoehdon toteuttamista. Helenin nykyiset voimalaitokset ovat teknisesti hyvässä kunnossa, niillä on teknistä käyttöikää jäljellä yli 20 vuotta eikä lämmöntuotannon lisäkapasiteetille ole tarvetta. Erityisesti vaihtoehdot 1 ja 2 ovat taloudelliselta kokonaisvaikutukseltaan erittäin raskaita. Niiden toteutus vaikuttaisi merkittävästi yhtiön liiketoiminnan kannattavuuteen sekä kykyyn toteuttaa uusia investointeja vähäpäästöiseen tuotantoon.

Mikäli kaupunki yhtiön omistajana päättää ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tai maankäytöllisistä syistä toteuttaa jonkin tarkastelluista vaihtoehdoista, Helenin hallitus pitää parhaana ratkaisuna vaihtoehtoa 3, koska se rasittaisi yhtiön taloutta vähiten. Vaihtoehto 3 tulisi hallituksen näkemyksen mukaan toteuttaa vaiheittain, markkinatilanne huomioon ottaen ja riskit minimoiden.

Vaihtoehdossa 3 Helen ryhtyy korvaamaan lämpökeskuksilla ja voimalaitoksilla käytettävää fossiilista polttoainetta biopolttoaineilla siten, että se täyttää kaupunginvaltuuston vuonna 2012 asettamat tavoitteet 2020-luvun alkupuolella. Kehityspolun ensivaiheessa Helen korvaa fossiilisia polttoaineita biopolttoaineilla rakentamalla uuden pellettilämpökeskuksen öljylämpökeskuksen tilalle. Helen käynnistää

samalla myös biolämpökeskusratkaisun toteutus selvityksen Vuosaaren ja mahdollisesti toiselle laitospaikalle.

Toteutus selvityksen valmistuttua Helen käynnistää uusien biolämpökeskusten rakentamisen. Samanaikaisesti jatketaan hajautettujen energiatuotantomuotojen sekä uusien ratkaisujen (energiatehokkuustoimenpiteet, lämpöpumput, aurinkoenergia ja geotermien energia ym.) toteuttamismahdollisuuksien selvittämistä Helsingissä.

Vaihtoehto 3 antaa kaupungille mahdollisuuden tehdä päätökset Hanasaaren alueen vapauttamisesta muuhun käyttöön ja voimalaitoksen sulkemisesta biolämpökeskusten valmistuttua 2020-luvun alkupuolella.

Selvitys hajautetun energiantuotannon edistämisen mahdollisuuksista sekä kaupungin kiinteistöjen ja kaupunkirakenteen energiatehokkuuden tavoitteiden ja seurannan laatimisesta

Kaupunginhallitus päätti 16.3.2015, § 269 hyväksyä vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatimisohjeet.

Samalla kaupunginhallitus antoi muun muassa seuraavan valmistelua ohjaavan kannanoton:

- Selvitetään Helenin investointiohjelman päätökseen mennessä mahdollisuudet hajautetun energiantuotannon edistämiseksi Helsingissä yhteistyössä Helsingin Energian, ympäristökeskuksen, kiinteistöviraston, kaupunginsuunnitteluviraston ja kaupunginkanslian kesken. Laaditaan seuranta ja tavoitteet sekä kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuudelle että kaupunkirakenteen energiatehokkuudelle.

Kaupunginjohtaja päätti 1.4.2015 § 21 johtajistokäsittelyssä asettaa työryhmän hajautetun energiantuotannon edistämiseksi sekä kaupungin kiinteistöjen ja kaupunkirakenteen energiatehokkuuden tavoitteiden ja seurannan laatimiseksi.

Työryhmä on laatinut liitteenä 3 olevan raportin, joka tuodaan kaupunginhallituksen konsernijaostolle tiedoksi. Raportissa selvitetään mahdollisuudet edistää hajautettua energiantuotantoa sekä laaditaan seuranta ja tavoitteet niin kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuudelle kuin myös kaupunkirakenteen energiatehokkuudelle. Raportti on tehty yhteistyössä Helenin, ympäristökeskuksen, kiinteistöviraston, kaupunkisuunnitteluviraston ja kaupunginkanslian kesken.

Työryhmä ei esitä tässä vaiheessa uusia energiatehokkuustavoitteita kaupungin omistamille kiinteistöille, koska nykyinen tavoite (vuonna 2015 säästötavoite 8 % vuoden 2010 kokonaisenergiankulutuksesta) on korkea verrattuna valtakunnallisten energiansäästösopimusten yhden prosentin vuotuisen tavoitetasoon.

Suunniteltavalle kaupunkirakenteelle tulee strategiaohjelman yleiskaavalle asetetun energiatehokkaan kaupunkirakenne -tavoitteen mukaisesti asettaa energiatehokkuustavoite. Luontevinta on määritellä tavoite yleiskaavan toteuttamishojelman yhteydessä, jolloin voi olla tietoa myös kaupungin pidemmän aikavälin kokonaispäästötavoitteesta.

Kaupungin oman rakennuskannan energiatehokkuuden seuranta kehitetään tarkemmaksi hyödyntämällä rakennusten käyttöaikoihin, käyttäjämääriin ja sisäilmaolosuhteisiin liittyviä tietoja. Tarpeita tälle luovat mm. tilojen käyttäjien ja ylläpitäjien vaatimukset, tilatehokkuuden parantuminen ja energiatehokkuusinvestointien kannattavuuden tarkempi seuranta. Vaikka energiankäytön tehostamista on tehty jo pitkään ja hyvin tuloksin, taloudellisesti kannattavaa potentiaalia on edelleen olemassa ja keinoja käytettävissä rakennusten ja teknisten järjestelmien uusiutuessa.

Kaupunkirakenteen energiatehokkuuden seuranta voi edellyttää myös uusien tunnuslukujen laatimista ja uudenlaista mittarointia ja tiedon keräämistä. Uusilla selvityksillä voidaan kartoittaa, mallintaa ja arvioida mm. rakennuskannan energiansäästöpotentiaalia ja kannattavimpia energiansäästötoimenpiteitä sekä alueellisia energiankulutuksia ja mahdollistaa kaupunkirakenteen rakennuskannan energiatehokkuuspotentiaalin tavoitteen asettamista.

Työryhmä teetti asiantuntijaselvityksen kiinteistökohtaisen hajautetun energiantuotannon ja kiinteistöjen energiatehokkuuspotentiaalin määrittämiseksi Helsingissä. Työn suoritti Pöyry Management Consulting Oy.

Selvityksen mukaan monissa kohteissa olisi teknistaloudellisesti kannattavaa investoida kiinteistökohtaiseen energiantuotantoon ja energiatehokkuuteen, öljy- ja sähkölämmitystä on kannattavaa korvata maa- ja aurinkolämmöllä. Olemassa olevien kaukolämmitettyjen rakennusten osalta lämmitystapamuutoksia kannattavampaa on lähitulevaisuudessa sen sijaan panostaa energiatehokkuustoimenpiteisiin. Lämmön talteenoton tehostaminen on taloudellisesti kannattavaa, joten kaupunki voisi ohjauksella ja neuvonnalla edistää siihen liittyviä toimenpiteitä erityisesti luvitettavien remonttien (esim. linjasaneeraukset) yhteydessä.

Energiatehokkuutta voidaan parantaa myös pienemmillä toimenpiteillä kuin peruskorjausten yhteydessä tehtävillä toimenpiteillä. Nämä liittyvät tyypillisesti muun muassa kiinteistöjen lämmönjako- ja ilmanvaihtojärjestelmien säätöön ja huoltoon. Näiden vaikutusten arvioidaan olevan yhteenlaskettunakin selvityksessä tarkasteltuja toimenpiteitä pienempi, mutta vaikutus voi kuitenkin olla merkittävä.

Kaupunki voi vaikuttaa päästöjen vähentämiseen myös neuvonnalla ja ohjauksella. Eri tahojen antamia neuvontapalveluja voisi työryhmän näkemyksen mukaan kehittää yhdeksi palvelukokonaisuudeksi, joka jakaisi tietoa sekä kiinteistöjen energiatehokkuustoimista että hajautetun energiantuotannon mahdollisuuksista. Lupapalveluihin voisi liittää myös neuvontapalveluja ns. yhden luukun periaatteen mahdollistamiseksi. Hajautettua tuotantoa voi edistää tarjoamalla tietoa aurinkoenergian potentiaaleista (esim. kattojen lämpökamerakuvaukset), maalämpöön soveltuvista alueista sekä hyödyntämällä avointa dataa (esim. ilmastoatlas, kiinteistökohtaisen uusiutuvan hajautetun tuotannon kehittymisen seuranta).

Selvityksen mukainen energiatehokkuuden potentiaali ja hajautetun uusiutuvan energiantuotannon teknistaloudellinen potentiaali tukevat Helenin kehitysohjelman erilliseen lämmöntuotantoon perustuvan hajautetun ratkaisun (kehitysohjelmavaihtoehto 3) toteuttamista. Kehitysohjelmavaihtoehto 3 pohjautuu siihen, että poistuvaa tuotantokapasiteettia korvataan vaihteittain pienemmillä hajautetuilla tuotantoyksiköillä, jolloin investointien mitoitus voidaan tehdä joustavammin muuttuvan lämmöntarpeen mukaan. Vaikka kiinteistökohtaisilla uusiutuvan energian ratkaisuilla ja energiatehokkuuden parantamisella voidaan vähentää kaukolämmön tarvetta, edellyttää vaihtoehto 3:een sisältyvä Hanasaaren voimalaitoksesta luopuminen myös uuden kaukolämmön tuotantokapasiteetin rakentamista.

Helenin Hanasaaren voimalaitosvaihtoehtojen vaikutukset

Helenin Hanasaaren voimalaitosvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua varten koottiin työryhmä, joka koostui kaupunginkanslian, kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston, rakennusviraston sekä Helenin edustajista. Työryhmä on laatinut raportin, joka tuodaan kaupunginhallituksen konsernijaostolle tiedoksi. Raportin tarkoituksena on antaa voimalaitosratkaisua koskevaa päätöksentekoa varten tietoa ratkaisujen vaikutuksista maankäyttöön, liikenneratkaisuihin sekä kaupunkikonsernin talouteen.

Liitteenä 5 olevassa työryhmän raportissa on esitetty Helenin eri kehitysohjelmavaihtoehtojen vaikutukset kaupungin asuin- ja

09.11.2015

Kj/3

toimitilarakentamisesta saamiin tuloihin ja kaupungin investointeihin. Lisäksi raportissa on arvioitu vaihtoehtojen vaikutukset verotuloihin ja käsitelty voimalaitosratkaisun vaikutuksia Laajasalon ja keskustan väliselle raitioliikenteelle (Kruunusillat-hanke). Lisäksi on arvioitu mm. vaihtoehtojen elinkeinovaikutuksia, ympäristövaikutuksia ja vaikutuksia imagoon.

Kehitysohjelmavaihtoehdot 1 ja 3 mahdollistavat asuntojen rakentamisen 6 000–8 000 asukkaalle Hanasaaren alueella, mikä tiivistää kaupunkirakennetta ja tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Lisäksi voimalaitostoiminnan päätyminen mahdollistaa Kruunusillat-hankkeen toteuttamisen hankkeen tavoiteaikataulun mukaisesti ja Kruunusillat-hankkeen kannalta parhaiden reittivaihtoehtojen pohjalta.

Vaihtoehto 2 ei mahdollista asuntojen rakentamista Hanasaaren alueella. Voimalaitostoiminnan ja tiivistyvän kaupunkirakenteen yhteensovittaminen on Hanasaassa ja sen viereisillä alueilla tulevaisuudessa yhä haastavampaa.

Mikäli voimalaitostoiminta jatkuu Hanasaassa, Kruunusillat-hanketta ei voida toteuttaa suunnitellulla tavalla. Yhteyden mahdollistavat tekniset ratkaisut aiheuttaisivat merkittäviä lisäkustannuksia ja ympäristövaikutuksia. Esitettyjen laivakuljetuksiin perustuvien ratkaisujen toteuttamiskelpoisuus on epävarmaa. Polttoaineen maantiekuljetukset eivät ole ympäristön ja viereisten asuinalueiden kannalta perusteltuja, koska raskas liikenne ja päästöt lisääntyvät. Kruunusillat-hankkeen päätöstä ei voida tehdä, ennen kuin Hanasaaren voimalaitostoimintaa koskeva päätös on tehty, koska voimalaitostoimintaa koskevalla päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia Kruunusillat-hankkeeseen.

Kaikkien kolmen kehitysohjelmavaihtoehdon kokonaisvaikutukset kaupunkikonsernin talouteen ovat negatiiviset. Vaihtoehdon 3 taloudelliset kokonaisvaikutukset ovat kaupunkikonsernille pienimmät.

Työryhmän mielestä selvitetystä vaihtoehdoista vaihtoehto 3 on kaupunkirakenteen, Kruunusillat-hankkeen, ympäristövaikutusten, riskien, kaupungin kokonaistalouden ja imagon kannalta paras ratkaisu, kun lähtökohtana ovat kaupunginvaltuuston aiemmin tekemät, Helenin kehitysohjelman tavoitteisiin ja Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmisteluun liittyvät päätökset.

Päätöksenteko

Helenin kehitysohjelman toteuttamisesta tulee päättää osakeyhtiölain (624/2006) säännökset huomioon ottaen. Muodollisesti

09.11.2015

Kj/3

kehitysohjelman jatkossa ja sen päivittämisessä on kyse yhtiön päätöksestä, joskin kaupungin kanta yhtiön ainoana omistajana on asiassa tosiasiallisesti ratkaiseva.

Osakeyhtiölain 6 luvun 7 §:n mukaan hallitus voi saattaa sen yleistoimivaltaan kuuluvan asian yhtiökokouksen päätettäväksi. Ottaen huomioon kehitysohjelman periaatteellinen laajakantoisuus ja taloudellinen merkittävyys, on perusteltua, että päätös tehdään yhtiön hallituksen sijaan yhtiökokouksessa, jossa päätösvalta on yhtiön omistajalla. Lisäksi Helenin yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokouksen toimivaltaan kuuluu päättää yhtiön muodostaman konsernin kannalta merkittävistä ja laajakantoisista investoinneista.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 a §:n mukaan konsernijaoston tehtävänä on muun muassa antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin, kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia. Konsernijaosto antaa siten johtosääntöjen perusteella kehitysohjelmaa koskevat toimintaohjeet kaupunkia Helenin yhtiökokouksessa edustavalle henkilölle.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n mukaan kaupunginvaltuusto muun muassa päättää merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista. Ottaen huomioon kehitysohjelman toteuttamisen merkittävyyden koko kaupunkikonsernin kannalta, ohjelmaa koskeva asia on käsiteltävä kaupunginvaltuustossa ennakkosuostumuksen luonteisena asiana ennen kuin konsernijaosto antaa toimintaohjeet kaupungin yhtiökokousedustajalle kehitysohjelman toteuttamista koskevaan päätöksentekoon liittyen.

Helenin hallitus tulee kutsumaan yhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen koolle käsittelemään kehitysohjelmää sen jälkeen, kun kaupunginvaltuusto on käsitellyt asian.

Täytäntöönpano

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy sille tehdyn esityksen, kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään kehottamaan Helenin hallitusta kutsumaan koolle yhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen. Konsernijaosto tulee puolestaan antamaan kaupungin yhtiökokousedustajalle Helenin ylimääräiseen yhtiökokoukseen toimintaohjeeksi hyväksyä yhtiön kehitysohjelman toteuttamisen erilliseen lämmöntuotantoon perustuvan hajautetun ratkaisun (vaihtoehto 3) mukaisena.

Lopuksi

Helenin erilliseen lämmöntuotantoon perustuvalla hajautetulla ratkaisulla (kehitysohjelmavaihtoehto 3) pystytään saavuttamaan kaupunginvaltuuston päättämät päästövähennys- ja uusiutuvan energian lisäämistavoitteet ottaen muita vaihtoehtoja paremmin huomioon yhtiön kannattavuuden turvaamisen sekä energiamarkkinan tulevaan kehitykseen liittyvät epävarmuustekijät. Vaihtoehdossa 3 investointien toteutus tapahtuu vaiheittain pienempinä hankkeina, joten investointien mitoitus voidaan tehdä joustavammin muuttuvan lämmöntarpeen mukaan. Toteutettavista investoinneista on mahdollista muodostaa kehityspolku, jossa markkinoiden ja teknologioiden kehitys voidaan ottaa huomioon ja hyödyntää päätöksiä tehtäessä. Vaihtoehto 3 jättää muita vaihtoehtoja paremmin mahdollisuuksia myös energiatehokkuuden lisäämiselle, hajautetulle energiantuotannolle sekä uusille lämmöntuotantoratkaisuille, joita toteutetaan vaiheittain niiden toteuttamisedellytysten täytyessä.

Kaupunginjohtajan hajautetun energiantuotannon edistämiseksi sekä kaupungin kiinteistöjen ja kaupunkirakenteen energiatehokkuuden seurannan tavoitteiden laatimiseksi asettaman työryhmän teettämän selvityksen mukaan energiatehokkuuden potentiaali ja hajautetun uusiutuvan energiantuotannon teknistaloudellinen potentiaali tukevat Helenin kehitysohjelman erilliseen lämmöntuotantoon perustuvan hajautetun ratkaisun (kehitysohjelmavaihtoehto 3) toteuttamista.

Helenin Hanasaaren voimalaitosvaihtoehtojen vaikutuksia tarkastelleen työryhmän johtopäätösten mukaisesti kehitysohjelmavaihtoehto 3 on kaupunkirakenteen, Kruunusillat-hankkeen, ympäristövaikutusten, riskien, kaupungin kokonaistalouden ja imagon kannalta paras ratkaisu, kun lähtökohtana ovat kaupunginvaltuuston aiemmin tekemät, Helenin kehitysohjelman tavoitteisiin ja Laajasalon joukkoliikenteen raideratkaisun jatkovalmisteluun liittyvät päätökset.

Vaihtoehto 3 antaa kaupungille mahdollisuuden muuttaa Hanasaaren nykyisen energiahuoltoalueen käyttötarkoitusta siten, että voimalaitostoiminta alueella päättyy, voimalaitos suljetaan ja Hanasaaren alue vapautetaan muuhun käyttöön biolämpökeskusten valmistuttua 2020-luvun alkupuolella. Tämä mahdollistaa asuntojen rakentamisen 6 000–8 000 asukkaalle Hanasaaren alueella, mikä tiivistää kaupunkirakennetta ja tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Lisäksi voimalaitostoiminnan päättyminen mahdollistaa Kruunusillat-hankkeen toteuttamisen hankkeen tavoiteaikataulun mukaisesti ja Kruunusillat-hankkeen kannalta parhaiden reittivaihtoehtojen pohjalta.

Vaihtoehto 3 on osittain kaupunginvaltuuston energiapoliittisten linjausten vastainen, koska siinä korvataan yhteistuotantoa

09.11.2015

Kj/3

kaukolämmön erillistuotannolla. Tulevaisuuden energiamarkkinanäkymässä vaihtoehto on kuitenkin tarkoituksenmukainen, koska sähkön tukkumarkkinahinnan arvioidaan pysyvän pitkään niin matalana, että uusinvestointi sähkön ja lämmön yhteistuotantoon ei kannata. Lisäksi yhteistuotannon määrän lasku jää suhteellisen vähäiseksi. Hanasaaresta poistuvaa sähköntuotantoa korvaantuu osin muiden Helenin yhteistuotantovoimalaitosten lisääntyneellä käytöllä.

Helenin kehitysohjelma tulee toteuttaa yhtiön hallituksen esittämän erilliseen lämmöntuotantoon perustuvan hajautetun ratkaisun (kehitysohjelmavaihtoehto 3) mukaisena, koska se on edellä mainituilla perusteilla kaupunkikonsernin kannalta kokonaisuutena arvioituna paras vaihtoehto. Kehitysohjelmavaihtoehto 3 tarkoittaa samalla sitä, että vaihtoehdon 1 mukaista Vuosaaren monipolttoainevoimalaitoksen ja siihen liittyvän energiatunnelin investointia ei tehdä.

Helenin toimitusjohtaja Pekka Manninen antaa konsernijaoston kokouksessa yhtiötä koskevan suullisen ajankohtaiskatsauksen sekä kehitysohjelmaesittelyn. Kokouksessa on läsnä myös yhtiön hallituksen puheenjohtaja Pekka Majuri. Lisäksi konsernijaostolle esitellään kokouksessa raportti hajautetun energiantuotannon edistämisestä sekä raportti Helen Oy:n Hanasaaren voimalaitosvaihtoehtojen vaikutuksista kaupunkikonsernin kannalta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi
Hannu Asikainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 79787
hannu.asikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esitys kehitysohjelman toteuttamisesta
- 2 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)
- 3 Hajautettu energiantuotanto -raportti
- 4 Hajautettu energiantuotanto -raportti_liite
- 5 Hanasaaren voimalaitosratkaisut -raportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

09.11.2015

Kj/3

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 26.10.2015 § 146

HEL 2015-007449 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.10.2015 Pöydälle

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Lasse Männistön ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi
Hannu Asikainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 79787
hannu.asikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Kj/4

§ 155

Helen Oy:n ylimääräinen yhtiökokous 18.11.2015

HEL 2015-002103 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa edustamaan Helsingin kaupunkia Helen Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa keskiviikkona 18.11.2015 klo 7.30, ja hyväksymään siellä asiat hallituksen päätösehdotusten mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhtiökokouskutsu
- 2 Esityslista
- 3 Tunnelitoiminnan siirtoesitys yhtiökokoukselle
- 4 Helsingin Energiatunnelit Oy:n yhtiökokouskutsu
- 5 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)
- 6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helen Oy perustettiin 1.7.2014 osana Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämistä. Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %. Yhtiön toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito-, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia-alan liiketoiminta. Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä.

Helen Oy:n tytäryhtiöitä ovat Oy Mankala Ab, Helsingin Energiatunnelit Oy, Helen Sähköverkko Oy ja Suomen Energia-Urakointi Oy.

Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämissä yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti 4.6.2014 hyväksyä liikelaitoksen tunneliliiketoimintaa jatkavan osakeyhtiön perustamisen kaupungin ja energiayhtiön omistukseen. Päätöksen perusteluissa todettiin muun muassa, että energia-, vesihuolto- ja tietoliikenneverkkoja palveleva tunneliliiketoiminta on tarkoitus siirtää perustettavaan tunneliyhtiöön kaksivaiheisesti siten, että tunneliliiketoiminta siirretään ensin liikelaitoksesta Helen Oy:öön ja sen jälkeen vielä vuoden 2015 aikana Helen Oy:stä Helsingin Energiatunnelit Oy:öön. Perusteluissa todettiin lisäksi, että tunneliliiketoiminnan siirtoon liittyvät menettelyt tarkentuvat verottajalta pyydettävän ennakkoratkaisun jälkeen.

Verottajalta on saatu ennakkoratkaisuna tulkinta, jonka mukaan mikään osa siirrettävästä tunneliomaisuudesta tai käyttöoikeuksista ei ole varainsiirtoveron alaista omaisuutta. Tämän johdosta liiketoiminnan siirtäminen tunneliyhtiöön voidaan tehdä ilman varainsiirtoverovelvoitetta liiketoimintakaupalla liiketoimintasiirron sijaan. Liiketoimintakauppa sallii tunneliyhtiön pääomarakenteen muodostamisen vapaasti eikä yhtiöön tarvitse siirtää toimintaan liittyvää henkilökuntaa. Liiketoimintasiirrossa tunneliliiketoiminnan tase-erät pitäisi siirtää sellaisenaan tunneliyhtiöön. Lisäksi tunneliyhtiöön pitäisi liiketoimintasiirron yhteydessä mahdollisesti siirtää toimintaan liittyvää Helen Oy:n palveluksessa olevaa henkilöstöä, mikä ei olisi tunneliyhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista. Näistä syistä Helsingin Energiatunnelit Oy:n hallitus pitää liiketoimintakauppaa liiketoimintasiirtoa parempana vaihtoehtona omaisuuden siirron toteuttamiselle.

Helen Oy:n yhtiöjärjestyksen 10.1 -kohdan mukaan yhtiökokouksen toimivaltaan kuuluu päättää yhtiön muodostaman konsernin kannalta merkittävän liiketoiminnan tai sen osien luovuttamisesta. Helen Oy:n hallitus on kutsunut yhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen koolle käsittelemään tunneliliiketoiminnan myymistä Helsingin Energiatunnelit Oy:lle liiketoimintakaupalla, Helsingin Energiatunnelit Oy:n uusien osakkeiden merkitsemistä sekä 52 miljoonan euron suuruisen lainan myöntämistä Helsingin Energiatunnelit Oy:lle.

Helsingin Energiatunnelit Oy:n ylimääräinen yhtiökokous 18.11.2015 käsittelee vastaavasti tunneliliiketoiminnan hankkimista liiketoimintakaupalla Helen Oy:ltä sekä siihen liittyen suunnattua osakeantia Helen Oy:lle ja 52 miljoonan euron suuruisen lainan ottamista Helen Oy:ltä.

Edellä mainitut toimenpiteet ovat osa kokonaisjärjestelyä, jolla tunneliliiketoiminta siirretään Helen Oy:ltä Helsingin Energiatunnelit Oy:lle. Suunnatun osakeannin myötä Helen Oy:n omistusosuus

Helsingin Energiatunnelit Oy:stä kasvaa väliaikaisesti suuremmaksi kuin 90 %. Tarkoituksena on, että Helen Oy tekee järjestelyn seuraavassa vaiheessa pääomanpalautuksen luovuttamalla kaupungille tunneliyhtiön osakkeita määrän, joka nostaa kaupungin omistusosuuden takaisin 10 %:iin tunneliyhtiöstä. Pääomanpalautus voidaan osakeyhtiölaista (624/2006) johtuen tehdä vasta tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen keväällä 2016. Pääomanpalautuksesta päättää Helen Oy:n yhtiökokous. Suunnitellussa toimintamallissa kaupungin ei tarvitse erikseen merkitä rahaa vastaan tunneliyhtiön osakkeita, eivätkä tunneliyhtiön kassavarat muodostu toiminnan tarpeisiin nähden suhteettoman suuriksi.

Tunneliliiketoiminnan kauppa on tarkoitus toteuttaa 30.11.2015. Liiketoimintakaupalla ei ole vaikutusta Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämissä yhteydessä syntyneisiin kaupungin Helen Oy:lle myöntämiin lainoihin.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 a §:n mukaan konsernijaoston tehtävänä on kaupunginvaltuuston hyväksymää konserniohjetta sekä kaupunginhallituksen hyväksymiä muita konsernia koskevia ohjeita noudattaen muun muassa antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin, kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhtiökokouskutsu
- 2 Esityslista
- 3 Tunnelitoiminnan siirtoesitys yhtiökokoukselle
- 4 Helsingin Energiatunnelit Oy:n yhtiökokouskutsu
- 5 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 20 k.)
- 6 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

09.11.2015

Kj/4

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 09.03.2015 § 36

HEL 2015-002103 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa edustamaan Helsingin kaupunkia Helen Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa, joka pidetään tiistaina 17.3.2015 klo 9.00 yhtiön toimitiloissa osoitteessa Kampinkuja 2, 00100 Helsinki.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kaupungin yhtiökokousedustajaa menettelemään Helen Oy:n yhtiökokouksessa niin, että yhtiön

- osakkeenomistajan nimitystoimikunnan jäseniksi valitaan Helsingin kaupungin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja asemansa perusteella sekä lisäksi Osku Pajamäki ja Veronika Honkasalo,
- osakkeenomistajan nimitystoimikunnan työjärjestystä muutetaan nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti,
- hallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja jäsenille päätetään maksaa nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaiset palkkiot,
- tilintarkastajalle päätetään maksaa palkkiot kilpailutettujen tilintarkastustehtävien osalta tarkastuslautakunnan 7.5.2014 hyväksymän tilintarkastusyhteisön tarjoukseen perustuvan hyväksyttävän laskun mukaan ja muiden tehtävien osalta hyväksyttävän laskun mukaan,
- hallitukseen valitaan nimitystoimikunnan ehdotuksen mukainen määrä hallituksen jäseniä,
- hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet valitaan yhtiöjärjestyksen mukaiseksi toimikaudeksi nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti,
- tilintarkastajaksi valitaan KPMG Oy Ab (päävastuullinen tilintarkastaja KHT, JHTT Kaija Pakkanen),
- yhtiökokous kehottaa hallitusta noudattamaan kulloinkin voimassa olevia kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja

konsernijaoston päättämiä konserniohjeita sekä konserniohjauksen periaatteiden mukaisesti yhtiölle annettua muuta kaupungin ohjeistusta,

- yhtiökokous kehottaa hallitusta huolehtimaan, että Helen Oy:n tytäryhtiöille annetaan soveltuvin osin vastaavat konserniohjauksen periaatteet edelleen noudatettaviksi,
- yhtiökokous antaa sitovan toimiohjeen Helen Oy:tä sen tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa edustavalle henkilölle menetellä siten, että Helen Oy:n tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa tytäryhtiöiden hallitusten jäsenmääristä, hallitukseen valittavista henkilöistä ja hallitusten palkkioista päätetään osakkeenomistajan nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaisesti,
- yhtiökokous antaa sitovan toimiohjeen Helen Oy:tä sen osakkuusyhtiöiden Finestlink Oy:n ja Voimapiha Oy:n yhtiökokouksissa edustavalle henkilölle menetellä siten, että näiden osakkuusyhtiöiden yhtiökokouksissa hallitukseen nimetään osakkeenomistajan nimitystoimikunnan ehdotuksen mukaiset henkilöt.

Lisäksi konsernijaosto kehottaa

- kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa edustamaan Helsingin kaupunkia Helsingin Energiatunnelit Oy:n vuoden 2015 varsinaisessa yhtiökokouksessa,
- kaupungin yhtiökokousedustajaa hyväksymään Helsingin Energiatunnelit Oy:n yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat hallituksen päätösehdotusten mukaisesti,
- kehottaa kaupungin yhtiökokousedustajaa esittämään, että Helsingin Energiatunnelit Oy:n hallituksen jäseneksi valitaan yhtiöjärjestyksen mukaiseksi toimikaudeksi konserniohjauksen päällikkö Atte Malmström.

Käsittely

09.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Konsernijaosto käsitteli kaupunginjohtajan neljättä esitystä kokouksen kahdeksantena asiana.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

09.11.2015

Kj/4

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Kj/5

§ 156

Helsingin Energiatunnelit Oy:n ylimääräinen yhtiökokous 18.11.2015

HEL 2015-003640 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut -osastoa edustamaan Helsingin kaupunkia Helsingin Energiatunnelit Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa keskiviikkona 18.11.2015 klo 8.00, ja hyväksymään siellä asiat hallituksen päätösehdotusten mukaisesti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin Energiatunnelit Oy, kokouskutsu 18.11.2015
- 2 Helsingin Energiatunnelit Oy, esityslista
- 3 Tunneliliiketoiminnan siirto
- 4 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)
- 5 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämisen yhteydessä kaupunginvaltuusto päätti 4.6.2014 hyväksyä liikelaitoksen tunneliliiketoimintaa jatkavan osakeyhtiön perustamisen kaupungin ja energiayhtiön omistukseen.

Helsingin Energiatunnelit Oy perustettiin 28.8.2014. Yhtiön päätoimialana on omistaa ja hallita energialiiketoimintaa palvelevia tunneleita ja niihin liittyviä rakennelmia sekä vuokrata tunnelitiloja kolmansille. Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 10 %, loput 90 % osakkeista omistaa Helen Oy.

09.11.2015

Kj/5

Kaupunginvaltuuston 4.6.2014 tekemän päätöksen perusteluissa todettiin muun muassa, että energia-, vesihuolto- ja tietoliikenneverkkoja palveleva tunneliliiketoiminta on tarkoitus siirtää perustettavaan tunneliyhtiöön kaksivaiheisesti siten, että tunneliliiketoiminta siirretään ensin liikelaitoksesta Helen Oy:öön ja sen jälkeen vielä vuoden 2015 aikana Helen Oy:stä Helsingin Energiatunnelit Oy:öön. Perusteluissa todettiin lisäksi, että tunneliliiketoiminnan siirtoon liittyvät menettelyt tarkentuvat verottajalta pyydettävän ennakkoratkaisun jälkeen.

Verottajalta on saatu ennakkoratkaisuna tulkinta, jonka mukaan mikään osa siirrettävästä tunneliomaisuudesta tai käyttöoikeuksista ei ole varainsiirtoveron alaista omaisuutta. Tämän johdosta liiketoiminnan siirtäminen tunneliyhtiöön voidaan tehdä ilman varainsiirtoverovelvoitetta liiketoimintakaupalla liiketoimintasiirron sijaan. Liiketoimintakauppa sallii tunneliyhtiön pääomarakenteen muodostamisen vapaasti eikä yhtiöön tarvitse siirtää toimintaan liittyvää henkilökuntaa. Liiketoimintasiirrossa tunneliliiketoiminnan tase-erät pitäisi siirtää sellaisenaan tunneliyhtiöön. Lisäksi tunneliyhtiöön pitäisi liiketoimintasiirron yhteydessä mahdollisesti siirtää toimintaan liittyvää Helen Oy:n palveluksessa olevaa henkilöstöä, mikä ei olisi tunneliyhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista. Näistä syistä Helsingin Energiatunnelit Oy:n hallitus pitää liiketoimintakauppaa liiketoimintasiirtoa parempana vaihtoehtona omaisuuden siirron toteuttamiselle.

Helsingin Energiatunnelit Oy:n hallitus on kutsunut yhtiön ylimääräisen yhtiökokouksen koolle käsittelemään tunneliliiketoiminnan hankkimista liiketoimintakaupalla Helen Oy:ltä sekä siihen liittyen suunnattua osakeantia Helen Oy:lle ja 52 miljoonan euron suuruisen lainan ottamista Helen Oy:ltä.

Vastaavasti Helen Oy:n ylimääräinen yhtiökokous 18.11.2015 käsittelee tunneliliiketoiminnan myymistä Helsingin Energiatunnelit Oy:lle liiketoimintakaupalla, Helsingin Energiatunnelit Oy:n uusien osakkeiden merkitsemistä sekä 52 miljoonan euron suuruisen lainan myöntämistä Helsingin Energiatunnelit Oy:lle.

Edellä mainitut toimenpiteet ovat osa kokonaisjärjestelyä, jolla tunneliliiketoiminta siirretään Helen Oy:ltä Helsingin Energiatunnelit Oy:lle. Suunnatun osakeannin myötä Helen Oy:n omistusosuus Helsingin Energiatunnelit Oy:stä kasvaa väliaikaisesti suuremmaksi kuin 90 %. Tarkoituksena on, että Helen Oy tekee järjestelyn seuraavassa vaiheessa pääomanpalautuksen luovuttamalla kaupungille tunneliyhtiön osakkeita määrän, joka nostaa kaupungin omistusosuuden takaisin 10 %:iin tunneliyhtiöstä. Pääomanpalautus

09.11.2015

Kj/5

voidaan osakeyhtiölaista (624/2006) johtuen tehdä vasta tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen keväällä 2016. Pääomanpalautuksesta päättää Helen Oy:n yhtiökokous. Suunnitellussa toimintamallissa kaupungin ei tarvitse erikseen merkitä rahaa vastaan tunneliyhtiön osakkeita, eivätkä tunneliyhtiön kassavarat muodostu toiminnan tarpeisiin nähden suhteettoman suuriksi.

Tunneliliiketoiminnan kauppa on tarkoitus toteuttaa 30.11.2015. Liiketoimintakaupalla ei ole vaikutusta Helsingin Energia -liikelaitoksen yhtiöittämisen yhteydessä syntyneisiin kaupungin Helen Oy:lle myöntämiin lainoihin.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 a §:n mukaan konsernijaoston tehtävänä on kaupunginvaltuuston hyväksymää konserniohjetta sekä kaupunginhallituksen hyväksymiä muita konsernia koskevia ohjeita noudattaen muun muassa antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöissä edustavalle kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin silloin, kun kysymyksessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin Energiatunnelit Oy, kokouskutsu 18.11.2015
- 2 Helsingin Energiatunnelit Oy, esityslista
- 3 Tunneliliiketoiminnan siirto
- 4 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 20 k.)
- 5 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

09.11.2015

Kj/6

§ 157 Tytäryhteisöraportti 3/2015

HEL 2015-005424 T 00 01 05

Päätös

A

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tytäryhteisöraportin 3/2015 tiedoksi.

B

Lisäksi kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kehottaa,

- Helsinki Region Marketing Oy:tä, PosiVire Oy:tä ja Umo-säätiötä jatkamaan toiminnan kannattavuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä.
- Helsinki Region Marketing Oy:tä laatimaan esityksen toiminnan jatkamisen edellyttämistä toimenpiteistä.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tytäryhteisöraportti 3_2015_.pdf
- 2 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 17 k., JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomaiset

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alvno
FI02012566

09.11.2015

Kj/6

Kaupunginjohtaja toteaa, että kaupunginvaltuuston hyväksymien konserniohjeiden mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto seuraa tytäryhteisöjen toimintaa ja tuloksellisuutta määrääjain laadittavien seurantaraporttien pohjalta.

Kaupunginkanslia on laatinut ohjeiden mukaisen seurantaraportin vuoden 2015 kolmannelta neljännekseltä. Raportti on laadittu tytäryhteisöittäin niiden toimittamien tietojen perusteella. Seurantaraportti on esityslistan tämän asiakohdan liitteenä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tytäryhteisöraportti 3_2015_.pdf
- 2 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 17 k., JulKL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianomaiset

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 14.09.2015 § 123

HEL 2015-005424 T 00 01 05

Päätös

A

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tytäryhteisöraportin 2/2015 tiedoksi.

B

Lisäksi kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kehottaa,

09.11.2015

Kj/6

-
- Helsinki Region Marketing Oy:tä, PosiVire Oy:tä ja Helsingin Bussiliikenne Oy:tä jatkamaan toiminnan kannattavuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

11.05.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

09.11.2015

Ryj/1

§ 158

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) syysyhtymäkokous 17.11.2015

HEL 2015-005297 T 00 01 06

Päätös

Konsernijaosto päätti kehottaa apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauria edustamaan kaupunkia Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän yhtymäkokouksessa 17.11.2015.

Samalla konsernijaosto päättäne kehottaa kaupungin edustajaa

- kannattamaan hallituksen esitystä, että yhtymäkokous päättää

a) hyväksyä talousarvion 2015 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman 2016 - 2017 liitteen mukaisena

b) hyväksyä sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2016 seuraavasti:

Toimintamenot 654 165 000 euroa

Investointimenot 46 840 000 euroa

Kuntaosuudet 309 867 000 euroa

c) että vuonna 2016 HSL maksaa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä ja laskuttaa korkoa kuntakohtaisesta alijäämästä. Koron määräytymisperuste on tilinpäätösvouden 2015 ensimmäisen ja viimeisen päivän yli/alijäämän keskiarvo. Korkona käytetään tilinpäätösvouden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa

d) että HSL:n peruspääomalle ei lasketa korkoa vuonna 2016 sekä

e) oikeuttaa hallituksen ottamaan vuonna 2016 pitkäaikaista lainaa enintään 35,0 milj. euroa ja lyhytaikaista lainaa enintään 10,0 milj. euroa.

f) aloittaa omistajakuntien väliset neuvottelut kuntaosuuksien tasosta, subventioasteesta ja infrakustannusten mahdollisesta uudelleen jakamisesta siten, että lipunhintojen korotustarve taloussuunnitelmakaudella pienenee.

- kannattamaan hallituksen esitystä antaa hallituksen selvitys tarkastuslautakunnan vuotta 2015 koskevan arviointikertomuksen johdosta (asia 4)

09.11.2015

Ryj/1

- kannattamaan hallituksen esitystä hyväksyä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallintosäännön ja taloussääntö liitteen mukaisena

- kannattamaan hallituksen esitystä myöntää Ted Apterille eron hallituksen varajäsenen tehtävästä ulkomailla opiskelun vuoksi ja esitystä valita hallituksen toimikauden ajaksi Hennariikka Anderssonille varajäsenen (asia 6).

Vielä konsernijaosto päätti oikeuttaa kaupungin edustajaa harkintansa mukaan hyväksymään muiden jäsenkuntien toimesta yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi mahdollisesti esittämät asiat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokouskutsu 17.11.2015
- 2 Esityslista 17.11.2015
- 3 HSL:n yhtymäkokouksen 17.11.2015 kokousasiakirjat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun kuntayhtymän perussopimuksen mukaan yhtymäkokouksia pidetään vähintään kaksi vuodessa. Yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa.

Perussopimuksen mukaan syysyhtymäkokouksessa käsitellään

- talousarvion, taloussuunnitelman ja strategian sekä sitovat tavoitteet sisältävän toimintasuunnitelman hyväksyminen
- hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten valinta
- tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kahden muun jäsenen ja näiden henkilökohtaisten varajäsenten valinta
- tilintarkastajan (JHTT) ja tarvittaessa varatilintarkastajan (JHTT) valinta.

Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymän 17.11.2015 pidettävän yhtymäkokouksen kutsu on liitteenä 1. esityslista liitteenä 2 ja kokousasiakirjat liitteenä 3.

Vuoden 2016 talousarvioehdotuksessa ja 2017 – 2018 taloussuunnitelmaehdotuksessa kuntaosuudet ovat yhteensä 309,9 milj. euroa (47,9 % HSL:n toimintatuloista). Helsingin kuntaosuus on raamin mukainen. Lipputulot on arvioitu 322,0 milj. euroksi vuonna 2016. Infrakorvaukset ovat 99,2 milj. euroa (Helsingin osuus 72,6 milj. euroa).

HSL:n hallitus esittää aloitettavaksi neuvottelukuntaosuuksien tasosta, subventioasteesta ja infrakustannusten mahdollisesta uudelleen jakamisesta siten, että lipunhintojen korotustarve taloussuunnitelmakaudella pienenee. Helsingin kaupungin 7.9.2015 antamassa lausunnossa HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2016 – 2018 edellytettiin, että HSL käynnistää kehitystyön subventioasteen määrittelemiseksi ja laskemiseksi.

Arviointikertomuksesta annettava lausunto käsittelee mm. HSL:n strategian toteutumista, infrakustannusten kattamista ja merkittävimpien hankkeiden ja uudistusten etenemistä.

Taloussäännön ja hallintosäännön tekniset tarkistukset liittyvät kuntalain muuttuneeseen pykälänumerointiin.

Hallituksen jäsenten valinta perussopimuksen mukaisesti vuoden 2016 loppuun kestäväksi toimikaudeksi on käsitelty konsernijaostossa 11.3.2012. Hallituksen varajäsen Ted Apter on pyytänyt eroa varajäsenyydestä, joten hänen tilalleen on valittava uusi varajäsen Hennariikka Anderssonille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
800012-62637
Alvno
FI02012566

09.11.2015

Ryj/1

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokouskutsu 17.11.2015
- 2 Esityslista 17.11.2015
- 3 HSL:n yhtymäkokouksen 17.11.2015 kokousasiakirjat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nimetty henkilö

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 11.05.2015 § 78

HEL 2015-005297 T 00 01 06

Päätös

Konsernijaosto päätti kehottaa rakennus- ja ympäristötointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa edustamaan Helsingin kaupunkia Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän kevätyhtymäkokouksessa 26.5.2015 klo 11.00.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa yhtiökokousedustajaa

1.ehdottamaan, että yhtymäkokous merkitsee seuraavan tarkastuslautakunnan ehdotukset tiedoksi:

a) tarkastuslautakunta allekirjoitti arviointikertomuksen ja päätti luovuttaa sen yhtymäkokoukselle

2. kannattamaan tarkastuslautakunnan ehdotusta, että yhtymäkokous päättää merkitä 13.4.2015 allekirjoitetun tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2014 tiedoksi sekä yhtymäkokous päättää vahvistaa vuoden 2014 tilinpäätöksen ja myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden tilivuodelta 2014

3. ehdottamaan, että yhtymäkokous merkitsee tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen tiedoksi ja lähettää sen toimenpiteitä varten HSL:n hallitukselle

4. ehdottamaan, että yhtymäkokous kehottaa hallitusta antamaan selvityksen vuoden 2015 aikana toimenpiteistä, joihin arviointikertomuksen johdosta on ryhdytty

5. ehdottamaan, että yhtymäkokous kehottaa tarkastuslautakuntaa jatkossa tuomaan arviointikertomuksen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi yhdessä hallituksen arviointikertomuksesta antaman lausunnon kanssa.

6. kannattamaan hallituksen esitystä, että tilikauden ylijäämä 4 950 724,53 euroa kirjataan edellisten tilikausien ylijäämätilille

7. kannattamaan hallituksen esitystä, että

a) peruspääomalle ei makseta korkoa vuodelta 2014

b) HSL maksaa vuodelta 2014 korkoa kuntakohtaisesta kumulatiivisesta ylijäämästä Espoolle 55 490,11 euroa, Helsingille 71 984,35 euroa, Kauniaisille 2 154,67 euroa, Keravalle 1 315,42 euroa, Sipoolle 3 939,66 euroa ja Vantaalle 69 792,11 euroa ja laskuttaa vastaavasti korkoa kuntakohtaisesta kumulatiivisesta alijäämästä Kirkkonummelta 1 716,87 euroa, ja että maksupäivä on 30.6.2015.

Lisäksi konsernijaosto päätti kehottaa yhtymäkokousedustajaa esittämään, että

a) yhtymäkokous kehottaa HSL:n hallitusta ottamaan toiminnassaan ja vuoden 2016 talousarvion valmistelussaan huomioon pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmän 24.4.2015 hyväksymät omistajaohjauksen tavoitteet tälle valtuustokaudelle:

- Lipputuottojen kasvun oltava suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava
- Kuntaosuuksilla katetaan kokonaiskustannuksista enintään 50 %
- Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko HSL:n alueella
- Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi
- Peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuosina 2015 ja 2016, päätetään vuosittain
- Pidemmän aikavälin tariffipoliittisten linjausten laatiminen yhteistyössä kaupunkien kanssa vuoden 2015 loppuun mennessä HSL-alueen mahdollinen laajentuminen huomioon ottaen.

09.11.2015

Ryj/1

b) yhtymäkokous kehottaa HSL:n hallitusta raportoimaan yhtymäkokoukselle omistajaohjauksen tavoitteiden toteutumisesta.

Vielä konsernijaosto päätti oikeuttaa kaupungin edustajan harkintansa mukaan hyväksymään muiden jäsenkuntien toimesta yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi mahdollisesti esittämät asiat.

Käsittely

11.05.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään siten, että päätösesityksen loppuun lisätään vielä seuraava:

Samalla konsernijaosto päättää kehottaa yhtymäkokousedustajaa esittämään, että

a) yhtymäkokous kehottaa HSL:n hallitusta ottamaan toiminnassaan ja vuoden 2016 talousarvion valmistelussaan huomioon pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmän 24.4.2015 hyväksymät omistajaohjauksen tavoitteet tälle valtuustokaudelle:

- Lipputuottojen kasvun oltava suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava
- Kuntaosuuksilla katetaan kokonaiskustannuksista enintään 50 %
- Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko HSL:n alueella
- Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi
- Peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuosina 2015 ja 2016, päätetään vuosittain
- Pidemmän aikavälin tariffipoliittisten linjausten laatiminen yhteistyössä kaupunkien kanssa vuoden 2015 loppuun mennessä HSL-alueen mahdollinen laajentuminen huomioon ottaen.

b) yhtymäkokous kehottaa HSL:n hallitusta raportoimaan yhtymäkokoukselle omistajaohjauksen tavoitteiden toteutumisesta.

Konsernijaosto hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Stj/1

§ 159

PosiVire Oy:n ajankohtaiskatsaus

HEL 2015-011517 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi PosiVire Oy:n ajankohtaiskatsauksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

1 PosiVire Oyn ajankohtaiskatsaus 032015.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

PosiVire Oy on Helsingin kaupungin, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja Kaapelitalo Koy:n omistama sosiaalinen yritys. PosiVire Oy:n palvelukonsepti on heikossa työmarkkina-asemassa olevien pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työllistäminen tuottaen räätälöityjä palveluita Helsingin kaupungin eri hallintokuntien palveluyksiköille sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle.

Yhtiön liikevaihto in- house yrityksenä muodostuu omistajien toimintayksiköiden tilaamista palveluista.

Vuoden 2015 tuloksen ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja ennustetaan (3/2015) olevan 19 318 euroa. Vastaava tulos vuonna 2014 oli 34 040 euroa.

PosiVire Oy:n toimitusjohtaja Sirpa Eklund antaa yhtiötä koskevan suullisen ajankohtaiskatsauksen konsernijaoston kokouksessa. Kokouksessa on läsnä myös hallituksen puheenjohtaja Tiina Mäki.

09.11.2015

Stj/1

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Liitteet

1 PosiVire Oyn ajankohtaiskatsaus 032015.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Stj/2

§ 160

HUS:n taloussuunnitelman 2016-2018 valmistelutilanne

HEL 2015-009681 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri -kuntayhtymän (HUS) taloussuunnitelman 2016–2018 valmistelutilanteen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 36611
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HUS:n tehtävänä on tuottaa sen jäsenkuntien ja sairaanhoitopiirin järjestämisvastuuseen kuuluvia erikoissairaanhoidon ja kehitysvammahuollon palveluja sekä huolehtia yliopistolliselle sairaanhoitopiirille säädetyistä muista tehtävistä.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raamissa palvelujen ostot HUS:lta on 526,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 talousarviossa palvelujen ostot on 523,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 palveluja ostettiin HUS:lta 527,2 miljoonalla eurolla.

HUS:n toimitusjohtaja Aki Lindén selostaa konsernijaoston kokouksessa taloussuunnitelman 2016–2018 valmistelutilannetta. HUS:n hallituksen puheenjohtaja on Ulla-Maija Urho. Kokouksessa on läsnä myös sosiaali- ja terveystieteiden virastopäällikkö Hannu Juvonen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

09.11.2015

Stj/2

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 36611
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Stj/3

§ 161

Ehdokkaiden nimeäminen Lilinkotisäätiön hallitukseen vuosiksi 2016-2018 sekä tilintarkastajien nimeäminen vuodeksi 2016

HEL 2015-010928 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä Lilinkotisäätiön hallitukseen toimikaudeksi 2016 - 2018 kolme varsinaista jäsentä ja heille kolme henkilökohtaista varajäsentä seuraavasti:

varsinaiseksi jäseneksi johtava ylihoitaja Päivi Sjöblomin ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen ylihoitaja Kati Sinivuoren

varsinaiseksi jäseneksi osastopäällikkö Pia Panhelaisen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen vammaisten sosiaalityön päällikkö Jonna Weckströmin

varsinaiseksi jäseneksi johtava laskenta-asiantuntija Markku Huukin ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen strategiapäällikkö Jussi Lindin.

Samalla kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä vuodeksi 2016 Lilinkotisäätiön tilintarkastajaksi kaupungintarkastaja HTM, JHTT Kari Roineen ja varatilintarkastajaksi KHT Tom A. Turjan.

Lisäksi konsernijaosto päätti kehottaa säätiötä maksamaan tilintarkastajille palkkiot kilpailutettujen tilintarkastustehtävien osalta tarkastuslautakunnan 30.1.2013 hyväksymien tilintarkastusyhteisöjen tarjoukseen perustuvan hyväksyttävän laskun mukaan ja muiden osalta hyväksyttävän laskun mukaan.

Vielä konsernijaosto päätti kehottaa säätiötä maksamaan hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille palkkiot säätiön sääntöjen 14 §:n, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston tekemien päätösten perusteella.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Lilinkotisäätiön kirje

09.11.2015

Stj/3

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Nimetyt

Lilinkotisäätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lilinkotisäätiö pyytää kirjeellään Helsingin kaupunginhallitusta nimeämään säätiön hallitukseen toimikaudelle 2016 - 2018 kolme hallituksen jäsentä ja heille kolme henkilökohtaista varajäsentä sekä tilintarkastajan ja varatilintarkastajan vuodeksi 2016.

Lilinkotisäätiön tarkoituksena on parantaa mielenterveydeltään pitkäaikaissairaiden helsinkiläisten asemaa yhteiskunnassa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö tuottaa palveluasumista ja toimintakykyä ylläpitävää kuntoutusta helsinkiläisille mielenterveyskuntoutujille.

Esittelijä toteaa, että säätiön asioita hoitaa ja sitä edustaa hallitus, johon kuuluu seitsemän varsinaista jäsentä ja heillä kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Helsingin kaupunginhallitus nimeää kolme jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenten toimikausi on kolme kalenterivuotta kerrallaan. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on nimennyt ehdokkaat hallituksen jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen.

Samalla esittelijä toteaa, että säätiön sääntöjen mukaan toinen tilintarkastaja ja hänen varahenkilönsä valitaan Helsingin kaupungin ehdotuksesta. Tilintarkastajien ja heidän varahenkilönsä tulee olla hyväksytyjä tilintarkastajia. Säätiö ei kuulu Helsingin kaupunkikonserniin.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 21.10.2015 nimennyt päätösehdotuksessa mainitut henkilöt ehdolle säätiön tilintarkastajiksi vuodeksi 2016.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

F102012566

09.11.2015

Stj/3

Lisäksi esittelijä toteaa, että tilintarkastajalle ja/tai tilintarkastusyhteisölle suoritetaan palkkiot kilpailutettujen tilintarkastustehtävien osalta tarkastuslautakunnan 30.1.2013 hyväksymien tilintarkastusyhteisöjen tarjoukseen perustuvan hyväksyttävän laskun mukaan ja muiden osalta hyväksyttävän laskun mukaan.

Vielä esittelijä toteaa, että kaupunginhallitus on 13.9.2004 § 1119 päättänyt Helsinki-konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden ja säätiöiden hallitusten jäsenten palkkioista. Muiden yhteisöjen ja säätiöiden osalta noudatetaan edellä mainittua päätöstä soveltuvin osin. Päätöksen perusteella hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkio, joka perustuu kaupunginvaltuuston 5.5.2010 § 109 hyväksymään Helsingin kaupungin luottamushenkilöiden palkkiosääntöön (viimeisin muutos 26.11.2014 § 362). Kokouspalkkio on sama kuin palkkiosäännön 2 §:ssä tarkoitetun jaoston puheenjohtajan vuosipalkkio, joka on tällä hetkellä 200 euroa. Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan lisäksi vuosipalkkio, joka on puolet palkkiosäännön 4 §:n kohdassa "muut lautakunnat" mainitusta vuosipalkkiosta. Tällä hetkellä vuosipalkkio on 2185 euroa.

Lilinkotisäätiöltä saadun tiedon mukaan palkkiot vuonna 2015 pidetyistä hallituksen kokouksista ja vuosikokouksesta sekä puheenjohtajan palkkio on maksettu edellä mainittujen päätösten mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Lilinkotisäätiön kirje

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Nimetyt

Lilinkotisäätiö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Esitysteksti

09.11.2015

Stj/3

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystieteiden
Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Stj/4

§ 162

Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön hallituksen jäsenten nimeäminen ja tilintarkastajien nimeäminen vuodeksi 2016

HEL 2015-011944 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön hallitukseen toimikaudeksi 2016 - 2019 tai siihen asti kunnes säätiön lakkauttaminen on saatettu loppuun kaksi jäsentä ja heille varajäsenet seuraavasti:

Jäsen	Varajäsen
Merja Sohlberg	Yrjö Jäntti
Reijo Karisaari	Elina Vainikainen

Samalla kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti nimetä Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön tilintarkastajaksi KPMG Oy Ab:n (päävastuullinen tilintarkastaja KHT, JHTT Leif-Erik Forsberg) ja varatilintarkastajaksi KHT, JHTT Jorma Nurkkalan vuodeksi 2016.

Lisäksi konsernijaosto päätti kehottaa säätiötä maksamaan tilintarkastajille palkkiot kilpailutettujen tilintarkastustehtävien osalta tarkastuslautakunnan 30.1.2013 hyväksymien tilintarkastusyhteisöjen tarjoukseen perustuvan hyväksyttävän laskun mukaan ja muiden osalta hyväksyttävän laskun mukaan.

Vielä konsernijaosto päätti kehottaa säätiötä maksamaan hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille palkkiot säätiön sääntöjen 10 §:n, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston tekemien päätösten perusteella.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

09.11.2015

Stj/4

Ote

Nimetyt

Helsingin kaupungin 400-
vuotiskotisäätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön tarkoituksena on toimia vanhusten asunto-olojen parantamiseksi ja järjestämiseksi Helsingissä.

Esittelijä toteaa, että säätiön lakkautusprosessi on käynnistynyt säätiön hallituksen tilinpäätöksen toimintakertomuksessa (31.12.2014) tuotujen toiminnan jatkamisen taloudellisten ja toiminnallisten haasteiden vuoksi. Säätiö tarvitsee kuitenkin hallituksen saattamaan loppuun säätiön lakkauttamisen. Säätiön sääntöjen 5 §:n mukaan kaupunginhallitus valitsee säätiön viisijäseniseen hallitukseen kulloinkin neljäksi kalenterivuodeksi kaksi jäsentä ja heille varajäsenet. Päätösehdotuksessa mainitut henkilöt ovat toimineet hallituksessa myös kuluvalle toimikaudella ja he ovat antaneet suostumuksensa nimeämiseen.

Säätiöllä on sääntöjen 12 §:n mukaan kaksi tilintarkastajaa, joista toisen ja hänen varamiehensä Helsingin kaupunginhallitus valitsee vuosittain. Toisen tilintarkastajan ja hänen varamiehensä valitsee säätiö. Valittavien tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia. Säätiö ei kuulu Helsingin kaupunkikonserniin.

Tarkastuslautakunta on 22.10.2014 nimennyt päätösehdotuksessa mainitut ehdolle säätiön tilintarkastajiksi vuodeksi 2015.

Samalla esittelijä toteaa, että tilintarkastajalle ja / tai tilintarkastusyhteisölle suoritetaan palkkiot kilpailutettujen tilintarkastustehtävien osalta tarkastuslautakunnan 30.1.2013 hyväksymien tilintarkastusyhteisöjen tarjoukseen perustuvan laskun mukaan ja muiden osalta hyväksyttävän laskun mukaan.

Lisäksi esittelijä toteaa, että kaupunginhallitus on 13.9.2004 § 1119 päättänyt Helsinki-konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden ja säätiöiden hallitusten jäsenten palkkioista. Muiden yhteisöjen ja säätiöiden osalta

09.11.2015

Stj/4

noudatetaan edellä mainittua päätöstä soveltuvin osin. Päätöksen perusteella hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkio, joka perustuu kaupunginvaltuuston 5.5.2010 § 109 hyväksymään Helsingin kaupungin luottamushenkilöiden palkkiosääntöön (viimeisin muutos 26.11.2014 § 362). Kokouspalkkio on sama kuin palkkiosäännön 2 §:ssä tarkoitetun jaoston puheenjohtajan vuosipalkkio, joka on tällä hetkellä 200 euroa. Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan lisäksi vuosipalkkio, joka on puolet palkkiosäännön 4 §:n kohdassa "muut lautakunnat" mainitusta vuosipalkkiosta. Tällä hetkellä vuosipalkkio on 2185 euroa.

Säätiöltä saadun ilmoituksen mukaan palkkiot vuonna 2015 pidetyistä hallituksen kokouksista sekä puheenjohtajan palkkio on maksettu edellä mainittujen päätösten mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Nimetyt

Helsingin kaupungin 400-
vuotiskotisäätiö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveysvirasto

09.11.2015

Kaj/1

§ 163

HSY:n taloussuunnitelman 2016-2018 tilannekatsaus

HEL 2015-009682 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) taloussuunnitelman 2016-2018 tilannekatsauksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 36611
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunginhallituksen lausunto 31.8.2015 § 805

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HSY:n tehtävänä on hoitaa jäsenkuntiansa jätelain mukainen jätehuolto ja siihen liittyvä toiminta, toimia vesihuoltolaissa tarkoitettuna vesihuoltolaitoksena, joka huolehtii vesihuollosta toiminta-alueellaan, huolehtia jäsenkuntiansa ilmansuojelun seuranta-, tutkimus- ja suunnittelu- sekä koulutus- ja valistustehtävistä sekä hoitaa jäsenkuntien sille antamat muut kuntayhtymän toimintaan liittyvät yhteiset tehtävät.

HSY:n perussopimuksen mukaan kuntayhtymän on pyydettävä jäsenkunnilta lausunnot talousarviosta ja taloussuunnitelmasta ennen niiden hyväksymistä. Alustava talousarvio ja taloussuunnitelma käsiteltiin HSY:n hallituksessa 12.6.2015. Helsingin kaupunginhallitus antoi HSY:lle lausunnon alustavasta taloussuunnitelmasta 31.8.2015. HSY:n hallitus hyväksyi osaltaan 16.10.2015 taloussuunnitelman 2016-2018. HSY:n yhtymäkokouksessa asiaa käsitellään 13.11.2015.

09.11.2015

Kaj/1

HSY:n toimitusjohtaja Raimo Inkinen antaa konsernijaoston kokouksessa HSY:n taloussuunnitelmaa 2016-2018 koskevan suullisen tilannekatsauksen. Kokouksessa on läsnä myös HSY:n hallituksen puheenjohtaja Matti Enroth.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Petra Vänskä-Sippel, controller, puhelin: 310 36611
petra.vanska-sippel(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunginhallituksen lausunto 31.8.2015 § 805

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Kaj/2

§ 164

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) syysyhtymäkokous 2015

HEL 2015-005184 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kehottaa talousarviopäällikkö Matti Malista edustamaan Helsingin kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän syysyhtymäkokouksessa 13.11.2015 klo 10.00.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kaupungin edustajaa

1

Kannattamaan hallituksen esitystä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaksi hyväksymiseksi vuosille 2016 - 2018 liitteen 4 mukaisena,

kannattamaan hallituksen esitystä vuoden 2016 sitovista määrärahoista päättämiseksi, ja

kannattamaan hallituksen esitystä sen valtuuttamiseksi ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2016 talousarvion puitteissa enintään 89 660 000 euroa.

2

Kannattamaan hallituksen esitystä 115 miljoonan euron lainan ottamiseksi Pohjoismaiden investointipankilta Blominmäen jätevedenpuhdistamon rakentamista varten.

3

Lisäksi konsernijaosto päätti oikeuttaa kaupungin edustajan harkintansa mukaan hyväksymään muiden jäsenkuntien toimesta yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi mahdollisesti esittämät asiat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Kaj/2

- 1 HSY yhtymäkokouskutsu 16.10.2015, Internet-versio
- 2 HSY:n yhtymäkokouksen esityslista, Internet-versio
- 3 HSY, Ääniluettelo
- 4 HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HSY:n Yhtymäkokous

Kuntayhtymän yhtymäkokous on pidettävä vähintään kaksi kertaa vuodessa. HSY:ssä pidetään kevätkokous, jossa käsitellään mm. tilinpäätös, ja syyskokous, jossa päätetään talousarviosta ja toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

Syysyhtymäkokouksen kutsu, ääniluettelo ja esityslista ovat liitteinä 1 - 3 ja HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma liitteenä 4.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2016 - 2018

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. HSY:n hallitus käsitteli 12.6.2015 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2016 - 2018 ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot 28.8.2015 mennessä.

Lausunnot merkittiin tiedoksi HSY:n hallituksessa 25.9.2015.

Lopullisessa taloussuunnitelmaesityksessä on huomioitu kaupunkien lausunnot ja siihen on tehty HSY:n toiminnassa tai toimintaympäristössä kesän ja syksyn aikana tapahtuneista muutoksista aiheutuvat tarkennukset.

Yhtymäkokous kehotti HSY:n hallitusta ottamaan toiminnassaan ja vuoden 2016 talousarvion valmistelussaan huomioon pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmän 20.2.2015 hyväksymät omistajaohjauksen tarkistetut tavoitteet tälle valtuustokaudelle. Tavoitteet on huomioitu alustavan TTS:n valmistelussa:

- Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 % / vuosi. Vesihuollon osalta - pyritään korkeampaan tuottavuuden nousuun.
- Vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla vesihuollon tariffien reaalistenhinnankorotusten hillitseminen tuottavuutta lisäävillä toimenpiteillä.
- Investointien kokonaistaso mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle.
- Jätehuollon investoinnit mitoitettava siten, että jätehuollon omavaraisuusaste kääntyy nousuun.
- Peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuonna 2015 eikä 2016.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 278 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Ensi vuodelle ulkopuolista lainaa on budjetoitu noin 90 miljoonaa euroa.

Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 76 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 394 miljoonaa euroa.

Lainan ottaminen Euroopan investointipankilta Blominmäen jätevedenpuhdistamon rakentamisen rahoittamiseksi

Yhtymäkokous hyväksyi 19.12.2014 Blominmäen jätevedenpuhdistamon tarkistetun hankesuunnitelman. Puhdistamon rakentaminen tapahtuu 2015 – 2020 ja hankkeen kustannusarvio on 371 miljoonaa euroa.

Hankkeen lainarahoitustarpeeksi on arvioitu korkeintaan 80 % kustannusarviosta. Rahoituksesta on käyty keskusteluja ja hanke on esitelty Euroopan investointipankille (EIB), Pohjoismaiden investointipankille (NIB), Kuntarahoitus Oyj:lle sekä 4 liikepankille. Taselainan lisäksi myös muita rahoitusvaihtoehtoja on arvioitu, mutta ne on todettu huonommin sopiviksi tai kalliiksi tässä hankkeessa.

Pankeilta saatujen indikaatioiden perusteella on päädytty hakemaan pääosa rahoituksesta EIB:ltä. Kuntayhtymän yhtymäkokous päätti 29.5.2015 oikeuttaa hallituksen ottamaan lainaa uuden jätevedenpuhdistamon rakentamisen rahoittamiseksi 200 miljoonaa

09.11.2015

Kaj/2

euroa ja ensimmäisestä 100 miljoonan euron lainasta hallitus päätti 12.6.2015.

Pohjoismaiden investointipankki (NIB) on tehnyt myönteisen lainapäätöksen 115 miljoonan euron rahoituksesta puhdistamohankkeeseen. Lainasopimuksella NIB sitoutuu myöntämään lainan niin, että se nostetaan vähintään 15 miljoonan euron erissä 31.12.2020 mennessä. Kukin nostoerä voidaan kilpailuttaa muiden rahoituslaitosten tarjouksia vastaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY yhtymäkokouskutsu 16.10.2015, Internet-versio
- 2 HSYn yhtymäkokouksen esityslista, Internet-versio
- 3 HSY, Ääniluettelo
- 4 HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HSY
Apulaiskaupunginjohtaja
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 25.05.2015 § 90

HEL 2015-005184 T 00 01 06

Päätös

Konsernijaosto päätti kehottaa kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa edustamaan Helsingin kaupunkia Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän kevätyhtymäkokouksessa 29.5.2013 klo 10.00 (yhtiökokouskutsu, esityslista ja ääniluettelo liitteinä 1-3).

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa kaupungin edustajaa

- 1) kannattamaan hallituksen esitystä ottaa Euroopan investointipankilta luottoa Blominmäen jätevedenpuhdistamon rakentamisen rahoittamiseksi;
- 2) kannattamaan hallituksen ehdotusta merkitä tiedoksi hallituksen antama selvitys tarkastuslautakunnan vuoden 2013 arviointikertomuksessa tekemien suositusten johdosta suoritetuista toimenpiteistä;
- 3) kannattamaan hallituksen ehdotusta hyväksyä vuoden 2014 tilinpäätös siten, että tilikauden ylijäämä 12 361 157,48 euroa kirjataan edellisten vuosien yli-/alijäämätilille (liite 4);
- 4) kannattamaan tarkastuslautakunnan ehdotuksia
 - a) merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomus HSY:n vuoden 2014 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää se tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle (liite 5).
 - b) kehottaa hallitusta antamaan kevätyhtymäkokoukselle 2016 selvityksen toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty,
 - c) merkitä tiedoksi HSY:n tilintarkastajan tilintarkastuskertomus tilivuodelta 2014 (liite 6),
 - d) myöntää tilivelvillisille vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2014;
- 5) kannattamaan hallituksen ehdotusta merkitä tiedoksi henkilöstökertomus 2014 (liite 7);
- 6) kannattamaan hallituksen ehdotusta merkitä tiedoksi HSY:n omistajapoliittinen ohjelma ja hyväksyä omistajapoliittiset toimenpiteet 2015 -2020 (liitteet 8 ja 9).
- 7) esittämään, että
 - a) yhtymäkokous kehottaa HSY:n hallitusta ottamaan toiminnassaan ja vuoden 2016 talousarvion valmistelussaan huomioon pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmän 20.2.2015 hyväksymät omistajaohjauksen tarkistetut tavoitteet tälle valtuustokaudelle;
 - tuottavuuden nousun tulee olla vähintään 1,5 % / vuosi. Vesihuollon osalta pyritään korkeampaan tuottavuuden nousuun,
 - vesihuollon osalta tavoitteena tulee olla vesihuollon tariffien reaalisten hinnankorotusten hillitseminen tuottavuutta lisäävillä toimenpiteillä,

09.11.2015

Kaj/2

- investointien kokonaistaso on mitoitettava rahoituksellisesti kestävä tasolle,
- jätehuollon investoinnit mitoitettava siten, että jätehuollon omavaraisuusaste kääntyy nousuun,
- peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuosina 2015 ja 2016, päätetään vuosittain.

b) Yhtymäkokous kehottaa HSY:n hallitusta raportoimaan yhtymäkokoukselle omistajaohjauksen tavoitteiden toteutumisesta.

Lisäksi konsernijaosto päätti oikeuttaa kaupungin edustajan harkintansa mukaan hyväksymään muiden jäsenkuntien toimesta yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi mahdollisesti esittämät asiat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

09.11.2015

Kaj/3

§ 165

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle jätteenkäsittelytoimintaa harjoittavan HSY-enemmistöisen yhtiön perustamisesta

HEL 2015-010574 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Konsernijaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ulla-Marja Urhon ehdotuksesta.

Esteelliset: Mari Puoskari ja Tatu Rauhamäki

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esittää kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle seuraavan lausunnon:

Jätelainsäädännön muutosten ja jätevoimalan käyttöönoton myötä kaatopaikkatoiminnan osuus jätteenkäsittelyssä tulee alenemaan entisestään. Tämä aiheuttaa HSY:n jätehuollon tuottavuuden alenemisen, jos muutokseen ei HSY:n toiminnassa reagoida.

Ämmässuon alueen toimintojen uudelleenjärjestelyillä varmistetaan, että sinne tehdyt investoinnit voidaan hyödyntää täysimääräisesti ja varmistaa täten alueen mahdollisimman monipuolinen ja taloudellisesti kannattava käyttö tulevaisuudessa. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksessa tapahtuvalla toiminnalla on merkittävä

vaikutus HSY:n jätehuollon talouteen ja siten edelleen jätehuollon järjestämisestä perittäviin jätemaksuihin.

Markkinaehtoisen rakennus- ja purkujätteen ja pilaantuneiden maiden käsittelytoiminnan osalta HSY on selvittänyt yhtiön perustamista alalla toimivan yrityksen kanssa. Tässä liiketoimintamallissa yksityinen toimija toisi liiketoimintaosaamisen ja omat materiaalivirtansa ja HSY infransa ja omat materiaalivirtansa yhteisen yhtiön kehittämiseksi.

Helsingin kaupunki pitää edellä esitetyistä syistä kuntayhtymän edun mukaisena rakennus- ja purkujätteen käsittelytoimintaa harjoittavan yhtiön perustamis- ja toimintaedellytysten jatkoselvitystä tavoitteena yhteisen yhtiön perustaminen.

Seuraavaksi tulee selvittää hankkeen juridiset reunaehdot sekä laatia varsinaiset yhtiöittämisselvitykset, joihin sisältyvät tarkemmat talous- ja rahoitusennusteet. Laajemmat yhtiöittämisselvitykset sekä luonnokset tarvittavista perustamisasiakirjoista tulee varsinaisten perustamispäätösten tekoa varten esitellä HSY:n hallitukselle 31.3.2016 mennessä.

Mikäli markkinaehtoista rakennus- ja purkujätteen käsittelyä harjoittavan yhtiön perustamiseen päädytään, tulee osakassopimuksen ehdoin tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla turvata HSY:n mahdollisuus kohtuullisin ehdoin tarvittaessa luopua osakkuudestaan kohtuulliseksi harkittavan määräajan kuluessa.

Mahdollisesti perustettavan yhtiön tulee vuosittain raportoida toiminnastaan ja sen tuloksista paitsi HSY:n hallitukselle myös jäsenkunnille mm. yhtiön markkinavaikutusten seuraamiseksi. Jäsenkunnat harkitsevat raportoinnin yhteydessä mm. sitä, vieläkö HSY:n osakkuuden jatkamiselle on perusteita. Merkittäviin uusinvestointeihin yhtiön on pyydettävä ennakkosuostumus jäsenkunnilta.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän hallitus käsitteli kokouksessaan 25.9.2015 (90 §) jätteenkäsittelytoimintaa harjoittavan HSY-enemmistöisen yhtiön perustamista ja siihen liittyviä kilpailuneutraaliteettikysymyksiä. Hallitus päätti äänestyksen jälkeen palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi ja pyytää siitä jäsenkaupunkien lausunnon. Päätöksen mukaisesti HSY:n hallitus pyytää kaupunkien lausuntoa asiasta 5.11.2015 mennessä. Lausuntopyyntöön määräaikaa on sovittu tarvittaessa jatkettavan.

HSY:n hallitukselle tehty esitys

Jätteenkäsittelyssä on tapahtunut merkittävä muutos mm. jätevoimalan käyttöönoton ja sen seurauksena toteutuneen syntypaikkalajitellun sekajätteen kaatopaikkasijoituksen loppumisen myötä.

Vuoden 2016 alusta voimaan astuvan orgaanisen jätteen kaatopaikkasijoituksen kieltävän asetuksen seurauksena kaatopaikkatoiminnan osuus tulee vähenemään entisestään. Tämä aiheuttaa jätehuollon tuottavuuden alenemisen, jos muutosta ei huomioida HSY:n toimintaa suunnatessa ja erityisesti Ämmässuon alueen kehittämisessä.

Ämmässuon alueen toimintojen uudelleenjärjestelyillä varmistetaan, että Ämmässuolle tehdyt investoinnit voidaan hyödyntää täysimääräisesti ja varmistaa täten alueen mahdollisimman monipuolinen ja taloudellisesti kannattava käyttö tulevaisuudessa. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksessa tapahtuvalla toiminnalla on merkittävä vaikutus HSY:n jätehuollon talouteen ja siten edelleen jätehuollon järjestämisestä perittäviin jätemaksuihin.

HSY on käynnistänyt Ämmässuon alueen toimintojen kehittämiseen tähtäävän Teolliset symbioosit-projektin, jonka tavoitteena on muodostaa Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksesta monipuolisia jäte ja muita materiaalivirtoja käsittelevä ja jalostava ekoteollisuuskeskus (EKOMO), joka mahdollistaa alueen tehokkaan käytön ja luo alustan yritysyhteistyölle. Teolliset symbioosit-projekti toteutetaan osana laajempaa Resurssiviisas pääkaupunkiseutu-hanketta (REPA) ja sille on myönnetty Innovaatiokeskus TEKES:in 50 prosentin rahoitusavustus.

Ämmässuon alueen merkitys yritysyhteistyön, uusien työpaikkojen, verotulojen ja kiertotalouden edistämisen kannalta on arvioitu suureksi koko pk-seudun kannalta. Jatkossakin alue tuottaa kunnan vastuulle säädetyt jätteenkäsittely- ja loppusijoituspalvelut.

Osana Teolliset symbioosit-projektin käynnistämistä HSY järjesti jäte-energia- ja kierrätysliiketoiminnassa mukana oleville yrityksille työpajoja, joiden tarkoituksena oli kartoittaa yritysten kiinnostusta toimia yhdessä HSY:n kanssa Ämmässuon alueen kehittämisessä. Työpajoihin osallistui useita kymmeniä yrityksiä, joista osan kanssa yhteystyöhön tähtäävät keskustelut ovat jatkuneet neuvotteluina kuluvan vuoden aikana.

EKOMO -hankkeeseen on varauduttu myös Ämmässuon yleissuunnitelmassa, joka hyväksyttiin HSY:n hallituksessa 29.5.2015.

Niissä Ämmäsuolla harjoitettava jätteenkäsittely esitetään jaettavaksi kolmeen erilliseen toimintoon seuraavasti:

Uusioasfaltti

Uusioasfaltin valmistusta varten HSY vuokraisi NCC:lle ns. Kuusakoski Ekoparkin tontin ja aloittaisi yhteistyön HSY:n kanssa uusioasfaltin valmistuksessa. Maanvuokrasopimuksessa sovittaisiin yhteistyöstä mm. lämmön ja muiden infrapalvelujen käytössä, samoin vuokralaisen velvollisuudesta tutkia myös muiden kierrätystuotteiden kuin jäteasfaltin, esim. kuonan käyttöä asfaltin valmistukseen.

Pilaantuneet maat

Pilaantuneitten maiden käsittelyn osalta suunnitelma perustuu yhteistyösopimukseen, jossa HSY vuokraisi hallitilaa ja lisämaata sekä tuottaisi infrapalvelut alan toimijalle. Pilaantuneitten maiden käsittelyä Uudellamaalla tarjoavia toimijoita seitsemän, joista neljä kunnan kokonaan tai osittain omistamia. Käsittelypaikat ovat kuitenkin kaikki seudun ulkopuolella, mistä aiheutuu merkittäviä kuljetuskustannuksia. Toiminnan harjoittaminen Ämmäsuolla valmiissa infrastruktuurissa antaisi siten merkittävän kilpailuedun ja olisi siten omiaan alentamaan palvelun ostajien, mm. Helsingin kaupungin, kustannuksia.

Rakennus- ja purkujätteet

Markkinaehtoisen rakennus- ja purkujätteen käsittelytoiminnan osalta HSY on selvittänyt osakkuusyhtiön perustamista alalla toimivan yrityksen kanssa. Tässä liiketoimintamallissa yksityinen toimija toisi liiketoimintaosaamisen ja omat materiaalivirtansa ja HSY infransa ja omat materiaalivirtansa yhteisen yhtiön kehittämiseksi. Yhtiö vuokraisi HSY:ltä mm. nykyisen lajitteluhallin ja käyttäisi Ämmäsuon ja mahdollisesti Kivikon infrapalveluja. HSY:n enemmistöosakkuus on perusteltua yhtiön toiminnan käynnistämisessä ja alkuvaiheessa. Kun toiminta saadaan vakiinnutettua, tulee kuitenkin harkita vetäytymistä yhtiöstä, mihin on tarpeen varautua myös yhtiötä perustettaessa tehtävän osakassopimuksen ehdoin tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla.

Muutokset rakennus- ja purkujätemarkkinoilla, käsittelytapojen muutokset ja lopputuotemarkkinoiden muutokset kaikki vaikuttavat suunniteltuun toimintaan. Suhdannevaihtelut ja rakennustyömaihin kohdistuva ohjeistus vaikuttavat jätteen saatavuuteen, samoin materiaalihyödyntämiseen ja lajitteluun ohjaava lainsäädäntö. Käsittelytavat muuttuvat, kun syntypaikalla tapahtuva lajittelu ja erottelu tarkentuu. Tavoitteeksi on asetettu, että hyödyntämistase kasvaa

vuoteen 2020 mennessä 70 %:iin. Myös materiaalihyödyntäminen lisääntyy ja uusiomateriaalin arvo nousee.

Uudellamaalla toimintaa harjoittaa kymmenkunta yritystä. Näiden keräilypisteet sijaitsevat kuitenkin kaikki seudun ulkopuolella, mikä aiheuttaa merkittävän lisäkustannuksen kuljetuksiin. Arvioiden mukaan perustettava yhtiö voisi saada n. 15-20 %:n markkinaosuuden markkina-alueena ennen kaikkea länsiosa Uusimaasta, Kivikon kanssa laajempi.

Yhtiön perustamistoimenpiteet

Yhtiön perustaminen on perusteltua toteuttaa vaiheittain. Seuraavaksi selvitetään hankkeen juridiset reunaehdot sekä laaditaan varsinaiset yhtiöittämisselvitykset, joihin sisältyvät tarkemmat talous- ja rahoitusennusteet. Laajemmat yhtiöittämisselvitykset sekä luonnokset tarvittavista perustamisasiakirjoista laaditaan varsinaisten perustamispäätösten tekoa varten hallitukselle 31.3.2016 mennessä.

Yhtiön perustamista koskevien selvitysten taustalla on v. 2013 voimaan tullut kuntalain muutos, joka velvoittaa kunnan ja kuntayhtymän yhtiöittämään tehtävät, joita se hoitaa kilpailutilanteessa markkinoilla.

HSY:n hallitukselle esitettiin, että se kehottaisi toimitusjohtajaa käynnistämään pilaantuneiden maiden ja rakennus- ja purkujätteen käsittelytoimintaa koskevat selvitykset sekä osakkuusyhtiön perustamistoimenpiteet siten, että yhtiön perustamispäätös voidaan tehdä 31.5.2016 mennessä.

Palautuspäätös ja lausuntopyyntö

Hallitus päätti äänestyksen jälkeen (11-3) palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi ja päätti samalla pyytää asiasta kaupunkien lausunnot.

Hallituksen pöytäkirjanote on liitteenä 2.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY:n hallituksen lausuntopyyntö konsenijaostolle
- 2 HSY:n hallituksen pöytäkirjanote 25.9.2015 § 102
jätteenkäsittelytoimintaa koskevat kilpailuneutraaliteettiselvitykset,
Internet-versio

09.11.2015

Kaj/3

3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
HSY

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

09.11.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 152, 153, 154, 159, 160, 163 ja 165 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 155, 156, 157, 158, 161, 162 ja 164 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/konsernijaosto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alvno

FI02012566

09.11.2015

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

09.11.2015

Kaupunginhallituksen konsernijaosto

Tuuli Kousa
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Osku Pajamäki

Ulla-Marja Urho

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 20.11.2015.